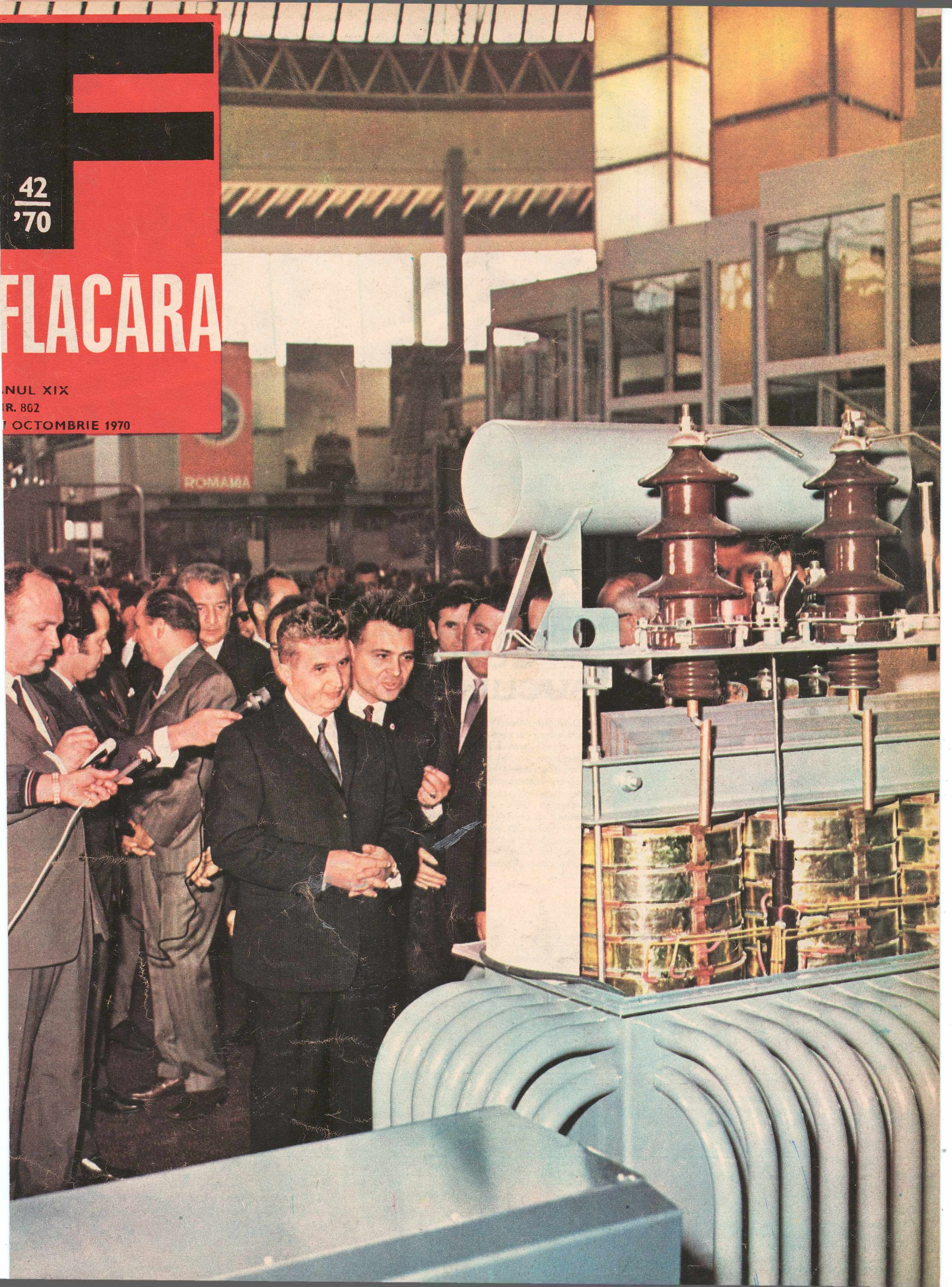


42
/70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 802
1 OCTOMBRIE 1970





Tovarășul Nicolae Ceaușescu inaugurează primul Tîrg Internațional București.

DESCHIDERA TÎRGULUI INTERNAȚIONAL BUCUREȘTI

Duminică, 11 octombrie, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a altor conducători de partid și de stat, a avut loc inaugurarea primului Tîrg Internațional București.

Începutul acestei manifestări care fondează, în continuitate, o tradiție este de bun-augur: drapelele a 27 de state din 4 continente flutură deasupra pavilioanelor naționale, la prima ediție a Tîrgului Internațional București participînd 728 de firme.

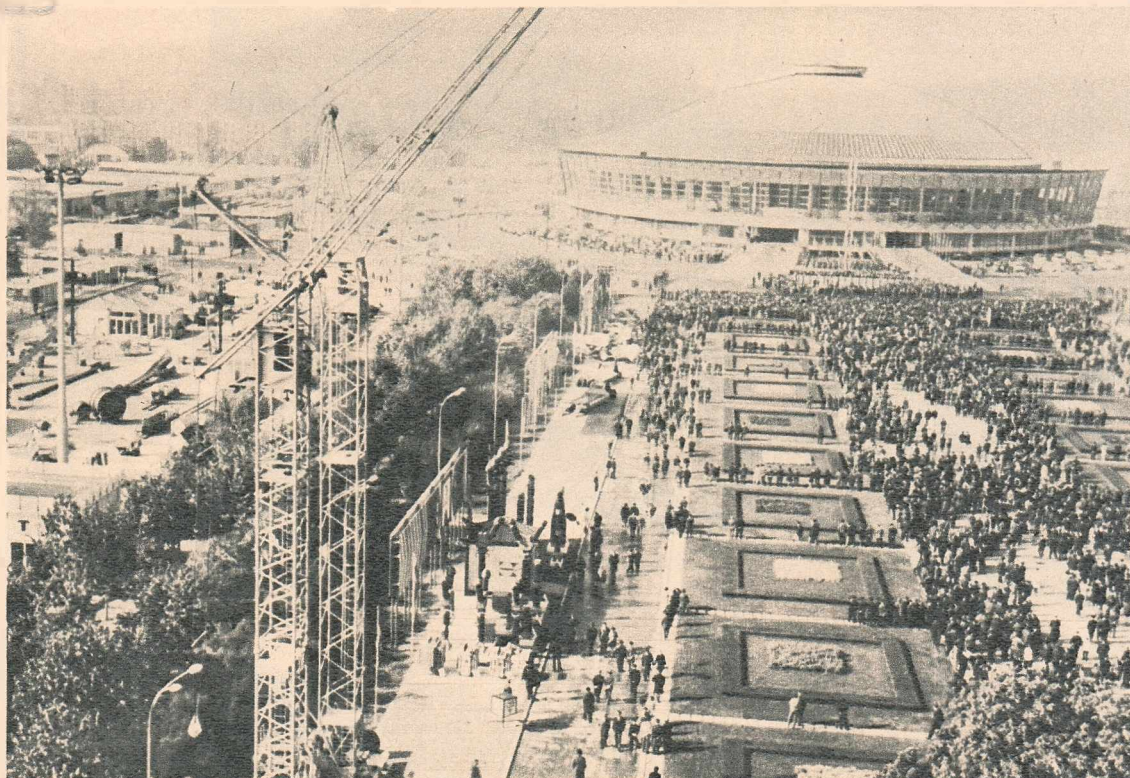
Însoțit de ceilalți conducători de partid și de stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat pavilionul central al țării noastre, prilej cu care a apreciat calitatea exponatelor, nivelul lor tehnic ridicat, aducînd felicitări colectivelor de muncitori, ingineri și proiectanți care le-au realizat.

Au fost vizitate apoi, succesiv, standurile Belgiei, Japoniei, Cubei, Suediei, situate în clădirea centrală a complexului expozițional și pavilioanele naționale ale Finlandei, Indiei, Italiei, Poloniei, Cehoslovaciei, R.D. Germane, Uniunii Sovietice, R.F. a Germaniei, Bulgariei, Franței, Ungariei, Elveției, Marii Britanii, Albaniei, Spaniei, Iugoslaviei, Argentinei, Israelului, Olandei, Danemarcei, Statelor Unite ale Americii și Austriei. Tîrgul Internațional București vine să confirme încă de la prima sa ediție că România a devenit, datorită dinamismului său economic, un participant activ în circuitul mondial de valori, un partener căutat în schimburile comerciale.



Sînt vizitate diferite instalații, mărturii elocvente ale interesului internațional pentru prezența României socialiste în schimbul mondial de valori.

Expuse în aer liber sau sub cupola de oțel și sticlă produsele românești confirmă o dată în plus drumul parcurs de industria noastră constructoare de mașini. Alături sînt expuse produse similare din alte 26 de țări ale lumii.

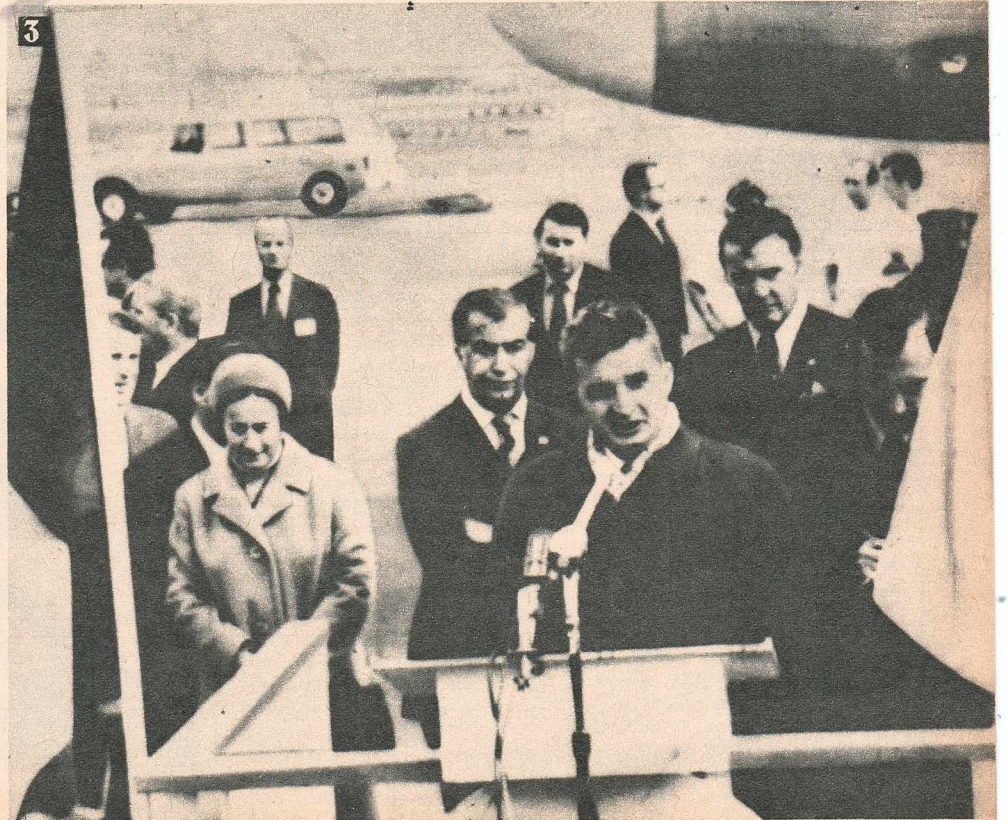


PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL ROMÂNIEI SOCIALISTE, LA SESIUNEA JUBILIARĂ A O.N.U.



Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu soția sa, Elena Ceaușescu, a sosit la New York pentru a participa la lucrările Sesiunii jubiliare a Organizației Națiunilor Unite, prilejuită de aniversarea a 25 de ani de la crearea acestui înalt for internațional. Împreună cu președintele Nicolae Ceaușescu au sosit tovarășii Dumitru Popescu, membru al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., deputat în Marea Adunare Națională și Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe. În drum spre New York, aeronava prezidențială a făcut o primă escală în Islanda (fotografia nr. 2, un aspect de la sosirea pe aeroportul Keflavik), unde înalții oaspeți români au fost salutați cu căldură de președintele Republicii Islanda, Kristyan Eldjarn și alte înalte oficialități islandeze și invitați apoi la reședința prezidențială de la Bessastadia, unde a fost oferită o recepție în cinstea lor.

După o altă escală la Montreal, unde tovarășul Nicolae Ceaușescu soția sa și persoanele care-l însoțesc au rămas peste noapte, avionul prezidențial a aterizat la 13 octombrie, ora 12 (ora locală) la New York. Ceremonia întâmpinării a avut loc în fața salonului oficial al aeroportului internațional J.F. Kennedy (fotografia nr. 3) unde, răspunzând solicitărilor reprezentanților presei, președintele Nicolae Ceaușescu a făcut o scurtă declarație. În după-amiaza aceleiași zile șeful statului român a avut întrevederi cu președintele celei de-a 25-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Edvard Hambro, și cu secretarul general al O.N.U., U Thant (fotografia nr. 1).



reportaj de sapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Tovarășul Nicolae Ceaușescu vizitînd Pavilionul Central al primului Tîrziu Internațional București.

Fotografie de Traian PROSAN

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACARA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

o puternică cetate a chimiei românești

În cursul viitorului cincinal, la Tirgu Mureș va cunoaște o puternică dezvoltare Combinatul de îngrășăminte azotoase—«AZOMUREȘ», creație înfăptuită în cincinalul ce se apropie de sfîrșit. Potențialul productiv al combinatului va crește substanțial prin punerea în valoare a rezervelor capacităților existente. Fabrica «Azot V» va intra în a III-a etapă de dezvoltare. În consecință, producția combinatului se va tripla

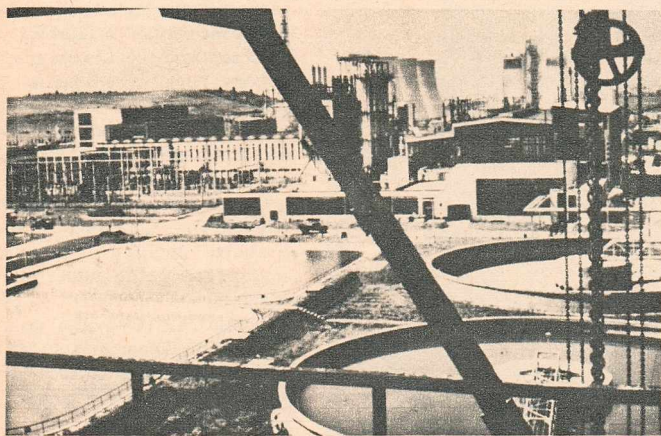
în raport cu rezultatele actualului cincinal și astfel «AZOMUREȘ» va deveni una dintre cele mai puternice cetăți ale chimiei românești.

Se știe că principalul produs, mult apreciat, al combinatului este azotatul de amoniu granulat — îngrășămint chimic de mare valoare, cu un conținut total în azot de 34,5 la sută.

Combinatul mai produce oxigen, hirtie fotografică etc. În viitorul cincinal se va valorifica bioxidul de carbon, se vor asimila unii azotați solvenți pentru fabricarea acetilenei și se vor studia căile de producere a acidului azotic concentrat.

Stefan ISZÁK

«AZOMUREȘ» — Vedere parțială.



zile hotărîtoare

La începutul lunii («Flacăra» din 3 octombrie), ne arătam optimiști în privința desfășurării lucrărilor agricole de sezon, constatînd cu această ocazie că ritmul de recoltare, eliberarea terenurilor și semănatul culturilor de toamnă cunosc, pretutindeni, o sensibilă revitalizare.

De atunci și pînă la ora cînd scriem aceste rînduri, lucrătorii ogoarelor au beneficiat în continuare de zile frumoase, iar ploile temporare, dar abundente, au ameliorat rezervele de apă din sol, creînd condiții favorabile însămînțării păioaselor de toamnă. Din datele puse la dispoziția redacției noastre de către Ministerul Agriculturii și Silviculturii aflăm, în concluzie, că recoltatul și depănușatul porumbului se apropie de sfîrșit iar pe terenurile eliberate au fost însămînțate cu grîu aproximativ 530 000 ha, deci 22% din suprafața prevăzută.

Toate acestea ne obligă să constatăm că perioada optimă pentru însămînțarea grîului și secarei este din nou insuficient fructificată de către numeroase unități agricole socialiste, că numai prin optimizarea efortului

general, prin operativitate și utilizare judicioasă a fiecărui ceas bun de lucru se va putea termina în timp util eliberarea terenurilor și pregătirea acestora pentru însămînțare. Timpul nu este extensibil, iar zilele și orele pierdute de pomană provoacă în mod fatal pierderi irecuperabile.

Amintim aceste lucruri știute tuturor celor care le-au uitat sau socotesc, pesemne, că natura va rămîne în continuare la fel de generoasă, ferind ogoarele de brumă și ploi persistente. Ne adresăm, de pildă, agricultorilor din județul Iași, unde semănatul grîului a fost executat în proporție de numai 50 la sută, iar din cele 3 000 de ha cu orz au fost însămînțate în cooperativele agricole doar 2 062 ha.

Un bilanț cu totul și cu totul nesatisfăcător, dar care, din păcate, nu caracterizează doar activitatea agricultorilor ieșeni. Prin serioase rămîineri în urmă se recomandă și campania agricolă din județul Arad unde din suprafața prevăzută pentru arat s-a realizat abia 67 la sută, iar însămînțarea păioaselor de toamnă a atins abia 19 la sută din suprafața planificată, din care numai 9 la sută la grîu. La ora actuală floarea-soarelui (59 la sută din suprafață) se găsește sub cerul liber, pradă intemperțiilor, capi-

tulele apropiindu-se de faza de supraoacere.

Iată și alte vesti primite din județele Cluj, Constanța și Brașov. La Cluj, potrivit datelor comunicate de Direcția agricolă județeană, arăturile pentru însămînțări au fost realizate pe 50 la sută din suprafața prevăzută, iar însămînțarea păioaselor pe 21 la sută.

În județul Constanța cele 61 000 hectare de pe care s-a strîns recolta de porumb reprezintă doar 50 la sută în I.A.S. și 41 la sută în C.A.P. Și aici, ca pretutindeni de altminteri, perioada optimă rezervată însămînțării păioaselor se apropie de sfîrșit, dar cu toate acestea grîul a fost însămînțat pe numai 3 la sută din suprafața planificată de către I.A.S. și 8 la sută pe ogoarele C.A.P.

Certate cu disciplina de plan se dovedesc și multe unități agricole din județul Brașov. Aici au mai rămas nearate peste 16 000 ha destinate însămînțării grîului, din care 15 800 ha în cooperativele agricole. Mult rămase în urmă ni se prezintă de asemeni și lucrările pentru recoltarea cartofilor (legumă atît de răspîndită în această parte de țară, și care a fost culeasă de către țărani cooperatori într-o proporție de numai 56,5 la sută).

Acum, mai mult ca oricînd, orice întîrziere înseamnă pierdere. Campania agricolă de toamnă își numără ultimele zile bune de lucru. Vom cîștiga bătălia recoltei folosind la maximum ziua, ora, minutul, prin eforturi conjugate, printr-o riguroasă planificare a muncii, prin concentrarea tuturor forțelor și mijloacelor mecanice în vederea pregătirii terenurilor și executării semănatului în termenul optim și la un înalt nivel agrotehnic.

Liviu MAIOR

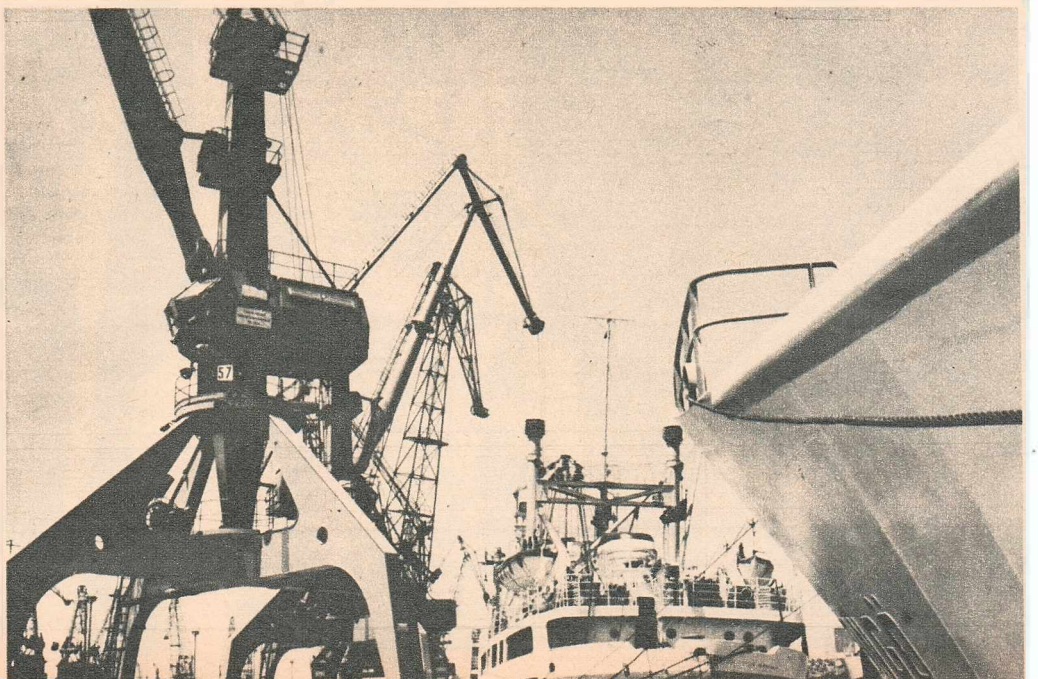


lașul a cunoscut, de-a lungul a trei zile, vîltoarea entuziasmată și entuziasmată a unei mari sărbători a învățămîntului românesc: «internatiștii» au aniversat 75 de ani de la înființarea liceului lor. Coloana de peste 1 000 de oameni, aparținînd celor 75 de promoții, care a străbătut orașul — cu fanfara înainte, potrivit tradiției — a lăsat impresia inegalabilă că — în timp — internatiștii fac parte dintr-o coloană fără sfîrșit.

sub pavilion românesc

Din radiogramele sosite la dispeceratul Direcției generale a navigației civile «NAVROM» rezultă că în prezent pe mările și oceanele lumii se află 47 de nave sub pavilion românesc. În baza relațiilor comerciale externe, pe care România le are cu circa 100 de țări, echipajele acestor vase execută diferite transporturi. Astfel, la Rotterdam, Hamburg și Anvers, este așteptat cargoul «Petroșeni», cu peste 9 000 de tone tablă, profiluri și alte produse siderurgice realizate de cunoscutul combinat de la Galați. «Tirgu Mureș» este în drum spre Rouen, cu produse ale tradiționalei industriei românești a lemnului, iar «Caransebeș» cu articole textile și de uz casnic spre Famagusta. În portul japonez Nagoya a acostat «Predeal» cu 6 000 tone de îngrășămint și la Tsankang (R.P. Chineză) se descarcă de pe alt vas mii de tone de produse similare. Registrele portuare de la Rochefort, Londra și Rotterdam vor consemna, rînd pe rînd,

Gh. AGIU



iarna — car și vara — sanie

Așa se spune despre omul gospodar că-și face: iarna — car și vara — sanie.

Că proverbul este, în aceste zile de toamnă, mai actual ca oricând, ne-o demonstrează activitatea zilnică, nu numai a gospodinelor în piețele publice, dar și cea depusă organizat de întreaga țară pentru aprovizionările de iarnă.

Spiritul de bun gospodar al M.C.I., în ceea ce privește organizarea pentru sezonul rece la articolele textile, s-a manifestat din contractările pentru trimestrul IV/70.

Nu vom trece în revistă cantitățile de articole cunoscute și mai ales căutate de noi toți de îndată ce dă frigul ca: finet, diftună, barchet, paltoane, taloare groase, îmblănite, sau pantaloni, ciorapi, mănuși, căciulițe, pulovere, fulare din PNA, lână sau bumbac, cizme, ghete galoșate, bocanci, ghetuțe — din piele sau din înlocuitori.

Pentru că vă putem spune că în general există în măsură să satisfacă piața internă. La anumite sortimente, deficitare cantitativ, s-au solicitat industriei suplimentări. Este vorba de întreaga gamă de țesături groase din bumbac (total 6 800 000 mp); a fel la sortimentele de tricotate lenjerie scămoșată, dresuri bumbac pentru copii, îmbrăcăminte ire supraelastice — total 3 145 nil. buc.)

O veste bună este și diversificarea modelelor de îmbrăcăminte femei, ca paltoane și taloare, unele cu gulere de blană naturală, altele din imitație, la care om adăuga un articol obținut pentru prima oară la noi: raglaele din balon căptușite cu imitație de blană. De asemenea s-a avut în vedere cererea mare a țetei la confecțiile de reton căptușit, cele din piele, blană sau așerate, din care s-a asigurat un fond de marfă cu 30% mai mare decât de anul trecut. Dar în schimb, mai există și unele restanțe contractuale («Mondiala»—Satu Mare — 1 250 paltoane fete; 37 000 ghete stofă fete și circa 10 000 ochii fetețe din catifea, fire groase; «Fabrica de confecții»—Arad

este și ea în restanță cu 1 700 paltoane femei, 2 000 rochii stofă. Chiar dacă cifrele nu par impresionante, nu trebuie să uităm că doar prin livrarea în timp a articolelor prevăzute în contract poate avea loc o bună deservire a populației și se evită stereotipul «Nu avem măsura dv., mai încercați peste 2 săptămâni».

Dar cum nimeni nu poate uita că iarna înseamnă și «lapoviță și ninsoare» și că trebuie totuși să mergem zilnic după treburi — indiferent de condițiile meteorologice — ne întrebăm, pe drept, dacă s-a îmbunătățit calitatea încălțăminte de sezon? Aflăm de la M.C.I. că s-a refuzat preluarea unor cantități de cizme din înlocuitori. Iar dacă vă gândiți că aceasta va afecta desfacerea, nu vă îngrijorați. Ar trebui să mai știți despre restanțele la obligațiile contractuale ale fabricilor «8 Mai»—Mediaș (25 000 perechi cizme), «Flacăra Roșie»—București (27 000 perechi ghete galoșate), «Modern»—Timișoara (30 000 perechi cizme, fețe de bizon). Să sperăm că recuperările de pe ultimul trimestru vor fi salvatoare.

Dar și vești bune: a fost prezentată o nouă colecție de cizme din înlocuitori de către M.I.U. iar în prezent M.C.I. a acceptat o contractare suplimentară de 200 000 perechi, care se desfoară la Cluj. Cerințele neacoperite la încălțăminte de piele vor căuta să fie satisfăcute prin sortimente similare făcute din înlocuitori, deși la această familie de produse, cererea populației este slabă, atât din cauza sortimentului sărac prezentat de M.I.U., cât și din aceea a calității slabe a produselor oferite.

Totuși, modelele existente prezentate și contractate au o linie modernă la femei: tocuri masive și late, se folosesc rame, chingi de cauciuc. În plus, semifabricate noi din piele bufo la femei, adolescenți și copii, pielea netedă tip napa la cizme de femei.

Având toată încrederea în activitatea M.C.I. pentru completarea fondului de marfă și diversificarea sortimentului de produse destinate sezonului rece, atât prin contractări suplimentare interne și externe, vom mai aminti anumite măsuri luate în ceea ce privește capitolul desfacere. Pentru a activa ritmul lent din vânzare, în special la sate, în comun cu cooperarea de consum se va extinde sistemul de vânzare prin caravane auto, care vor prezenta direct cumpărătorilor mărfurile de sezon, supuse cel mai des dezastortării.

După cum vedem nu e de loc ușor să pregătești din timp o «sanie» bună.

R.S. POP

acțiunilor culturale, coroborate în cadrul aceluiași ansamblu festiv, a avut rolul de a consfinți citeva din normele unitare ale culturii românești de pe meleagurile moldovene.

I. NAPI

textile nețesute... fabrici de încălțăminte „maleabile“... bumbac + poliesteri...

UN JUBILEU: 20 DE ANI DE CERCETARE ȘI PROIECTARE ÎN INDUSTRIA UȘOARĂ ROMÂNEASCĂ — ȘI O IMPORTANTĂ CONFERINȚĂ ȘTIINȚIFICĂ

Peste câteva zile încep la București lucrările celei de-a V-a Conferințe naționale tehnico-științifice jubiliare, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de cercetare și proiectare în industria ușoară din țara noastră. Va fi cea mai importantă conferință cu acest profil ținută vreodată în România. Organizată de Consiliul Național al inginerilor și tehnicienilor și Ministerul Industriei Ușoare, ea va reuni 600 de specialiști (din care o sută de peste hotare), cercetători, cadre universitare, ingineri și tehnicieni, conducători de întreprinderi, proiectanți, care vor dezbate în 11 secții probleme-cheie ale acestei ramuri a industriei de la care se așteaptă mereu mai mult. Să menționăm doar câteva din preocupările actuale și de perspectivă ale specialiștilor noștri care își vor găsi expresia în referatele prezentate la conferință.

Inginerii D. Bucurenciu și I. Buch, de la Institutul de proiectări pentru industria ușoară, vor vorbi, printre altele, despre construirea de filaturi fără ferestre, care permit menținerea unei temperaturi și umidități uniforme, precum și a unui grad de iluminare constant, atât ziua cât și noaptea.

O comunicare a prof. ing. I. Ștefănescu și colaboratorilor de la Institutul politehnic din Iași pune în lumină colaborarea rodnică dintre cadrele didactice și industrie.

Incidențele industriei textile asupra celor mai diferite domenii de cercetare le evidențiază cooperarea dintre Combinatul de confecții și tricotate-București și Centrul de dermatologie-venereologie al Ministerului Sănătății despre un aspect mai puțin obișnuit: protejarea materialelor textile din fibre sintetice împotriva ciupercilor microscopice. Tot într-un context mai larg va fi abordată și o altă problemă cu multiple implicații: combaterea poluării apelor reziduale în industria textilă.

Se știe că dezavantajele fibrelor sintetice în stare pură (impermeabilitate la transpirație etc.) sînt anulate prin amestecul cu «tradiționalul» bumbac. Inginerii Rarița Constantinescu și Aurora Precl, de la Combinatul textil-Iași, se vor referi la preluarea în finisaj a țesăturilor de bumbac în amestec cu poliesteri.

Textile nețesute? Da, există. Este vorba de materiale sub formă de strat fibros consolidat prin procedee chimice sau mecanice, renunțându-se la procedeele

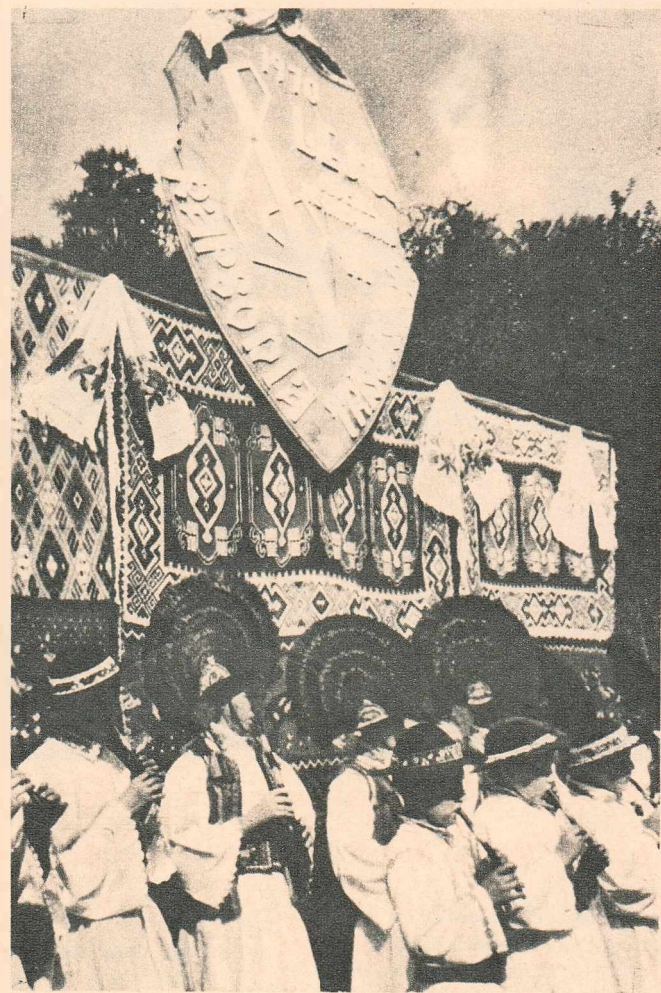
clase de filare, țesere sau tricotare. Această enormă simplificare a procesului tehnologic duce la ieftinirea considerabilă a prețului. Totodată se obțin produse foarte rezistente, folosite pentru uz industrial ca întărituri pentru confecții, auxiliare pentru industria încălțăminte etc. Perspectivele în acest domeniu vor fi trasate de dr. ing. S. Rădulescu, directorul Institutului de cercetări textile.

O linie foarte nouă de investigație, de mare interes atât pentru cercetători cât și pentru toți (și toate...) care vor să păstreze pasul cu moda, este construirea

de fabrici de încălțăminte cu mare mobilitate tehnologică. Este vorba, cu alte cuvinte, de posibilitatea trecerii de la un model de pantof la altul cu mare rapiditate, deci fără schimbarea tehnologiei. Iată unul din aspectele atinse în referatul inginerilor L. Vlad, M. I. Mihăilescu de la Institutul de proiectări pentru industria ușoară.

Vom mai reveni asupra acestei importante manifestări științifice, cu atâtea implicații asupra vieții noastre de fiecare zi.

L.N.



rapsodia trișcarilor

Leșu, comună de la poalele Munților Năsăudului, a găzduit cea de-a III-a ediție a «Rapsodiei trișcarilor», manifestare artistică tradițională organizată de Comitetul pentru cultură și artă și Casa creației populare din Bistrița.

Au venit la acest unic festival al artei fluierașilor din țara noastră peste 400 de artiști amatori, virtuozii ai acestei arte străvechi, păstrători de cîntece bătrînești și balade transmise din generație

în generație. Formațiilor și soliștilor instrumentiști veniți de pe Valea Ilvei, Salvei, Vișeuului, Țibleșului și Rodnei li s-au alăturat în această întrecere cei de la poalele Munților Gurghiuului, de la Hodac-Mureș, cei de pe valea Someșului, de la Bucium-Sălaj și cei veniți peste trecătoarea Măgurei tocmai de la Botușul-Cîmpulungului.

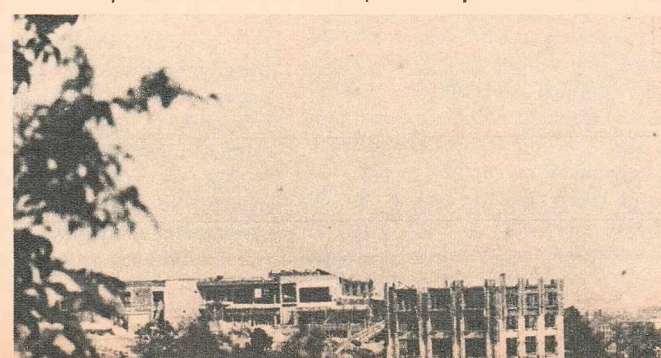
A fost o întrecere de o înaltă ținută artistică, o demonstrație a valorilor autentice pe care le cuprinde tezaurul artei noastre populare.

F. MICHITOVICI

Festivalul de poezie „M. Eminescu“— Iași, 1970

Izvorit dintr-un cult față de poezia marelui Eminescu — de care își împrumută și numele — festivalul ieșean de poezie cultivă, în cea de-a doua ediție a sa, cele forme variate, dar continente, de valorificare a poeziei mănăști. Programul celor 6 zile festivalice a constituit punctul de convergență a numeroase acțiuni masă dedicate atât poeziei cât filiațiilor directe ale acesteia valoroase realizări culturale din trecutului. Așa se explică existența, aparent eterodictă, a unor momente exterioare poeziei dar care, printr-un raport de

explicitare, relevă prestigiul poeziei noastre clasice și moderne înăuntrul domeniului mult mai cuprinzător al întregii culturi. Agenda festivalului a cuprins nu numai recitaluri de poezie, ci și expoziții, vizitarea unor monumente, comemorarea unor evenimente culturale, simpoziioane, spectacole, concerte, pelerinaje la locurile istorice și multe altele. În ziua de 8 octombrie a avut loc, ca o încununare a actualei ediții, acordarea premiului festivalului poetului ieșean M. Ursachi. Festivalul de poezie «Mihail Eminescu» a făcut dovada unei fericite colaborări între toate compartimentele desemnate a fi purtătoarele semnificațiilor lor culturale. Căci, indiscutabil, formele multiple ale valorificării poetice nu puteau decide fiecare, în mod unilateral, fără pericolul de a-și epuiza conținutul lor intrinsec. De aceea, multiplicitatea





Tirgul
Internațional
București

13-24 OCTOMBRIE 1970

Bucharest
International
Fair

OCTOBER 13-24 1970

Foire
Internationale
de Bucarest

13-24 OCTOBRE 1970

МЕЖДУНАРОДНАЯ
АРМАРКА В
БУХАРЕСТЕ

13-24 OKTOMBRI 1970

Bukarester
Internationale
Messe

13-24 OKTUBER 1970

SEMNICATIILE



Deci, iată că Bucureștiul a dobândit în această toamnă încă un titlu: acela de oraș-tîrg internațional. Evident, momentul este în măsură să-i facă pe negustorii noștri să exulte, dar eu aș spune că nu numai pe ei, ci pe noi toți. Pentru că semnificațiile tîrgului nu se opresc la valențe doar comerciale. Tîrgul spune multe despre munca noastră, despre eforturile noastre, despre economia noastră, despre politica noastră, despre locul poporului nostru în lume.

Relevante sînt data și structura tîrgului. V-ați întregat de ce tocmai octombrie 1970? Și v-ați întregat de ce un tîrg cu profil exclusiv tehnic? Să meditam și să găsim răspunsurile împreună.

Octombrie 1970 face parte, în ceea ce ne privește, dintr-un timp de răscruce. Face parte din sfîrșitul a 20 de ani de dezvoltare economică socialistă și face parte din pretimpul unei noi și importante etape de progres a țării. Octombrie 1970 aparține de maturitatea economiei noastre. Cu alte cuvinte, este o dată la care putem fi siguri că avem acoperire materială și morală pentru succesul unui astfel de tîrg. Este tîrgul unei țări cu o economie multilateral dezvoltată, al unei țări cu o industrie amplă, modernă și foarte vie. Spunînd aceasta mă gîndesc la dinamismul ei remarcabil și deja remarcat de către celelalte țări. T.I.B. '70 este tîrgul unei țări în care doar în ultimii patru ani, nepunînd la socoteală și pe cel în curs, s-au dat în folosință

circa 1 000 de capacități și obiective industriale importante noi.

Dar, mai presus de trecut și prezent, T.I.B. '70 este tîrgul unei țări care a făcut din necesitatea alinierii la pretențiile revoluției științifico-tehnice contemporane o mare problemă de stat, o politică de stat.

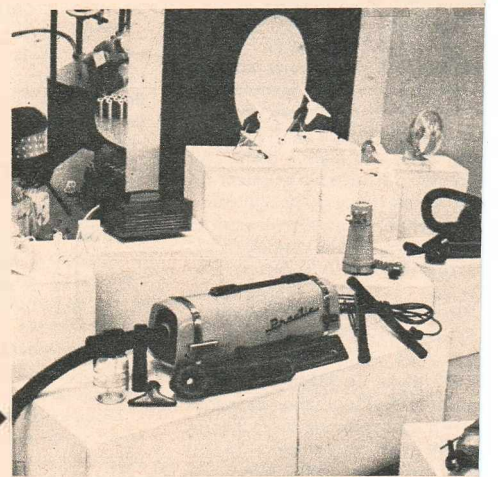
Spuneam că relevant pentru ceea ce însemnăm noi, națiunea noastră, în 1970, este și profilul tîrgului, caracterul său absolut tehnic.

Rezultă din aceasta direcțiile politicii noastre economice, finalitățile spre care ne-am canalizat eforturile, rezultă, dacă vreți în două cuvinte, înțelepciunea și munca noastră de 20 de ani încoace.

Tema primei ediții a tîrgului este «Construcția de mașini și electrotehnica». Sînt componente de frunte ale industriei în general care își găsesc — din partea noastră, a țării-gazdă — o masivă reprezentare în totalul expozitelor zecilor de țări și sutelor de firme participante la tîrg.

De-a lungul și de-a latul a 19 500 mp România etalează mai bine de 1 300 de exponate produse de peste 150 de întreprinderi. Pe categorii, avem expuse mașini-unelte pentru prelucrarea metalelor; aparate și accesorii pentru sudură; mașini de prelucrare a lemnului; echipament mecanic special, format din pompe și compresoare de utilizare în toate ramurile economiei; echipamente, instalații și materiale pentru producerea și transportul energiei electrice; utilaje, echipamente, apa-

1970, octombrie — începutul unei tradiții: de acum înainte, în fiecare toamnă, la București va fi «zi de tîrg».



Micile exponate ale unui mare tîrg.

În 1950 întrețineam relații comerciale cu 29 de țări. În 1970, pînă în octombrie, cu 110 țări. Ce va fi după octombrie 1970, după tîrg? Sîntem convingși că numărul partenerilor noștri de afaceri va crește. Produsele industriei românești sînt o cheazășie.



rate și alte produse destinate telecomunicațiilor și automatizării (printre care se remarcă echipamentele, instalațiile și celelalte articole electrice pentru cercetare, măsură și control) în fine, mașini și echipamente pentru industria textilă și de tricotate.

Dar, din păcate, aici nu-i loc pentru a vorbi despre toate aceste produse în parte. Despre calitățile și performanțele lor particulare. De aceea, să revenim la sensurile lor în totalitate, deci la sensurile târgului. Și mai cu seamă la acel sens pe care, socotindu-l absolut evident, l-am lăsat la urmă: cel comercial.

Târgul confirmă — faptic — o dată în plus că țara noastră participă mereu mai mult la circuitul economic mondial. Iar aceasta înseamnă, pe de o parte, că «avem cu ce», deci că producția noastră industrială rezistă la competiție, deci «este de calitate», dar și că «avem de unde vinde», deci e o producție și cantitativ însemnată. Facem parte — târgul e încă o dovadă — dintre cei conștienți că evoluția economică a unei țări depinde în bună măsură de gradul de participare la circuitul comercial internațional, de gradul de cooperare cu celelalte țări.

Și din punct de vedere strict comercial, târgul are o temelie puternică. Și anume, activitatea noastră de comerț exterior de până acum. Între

1965 și 1969 ritmul său de creștere a fost cu 12,5% superior față de ritmul anterior. Pentru anul acesta se scontează o nouă creștere, de vreo 11,5%, a schimburilor. Cu alte cuvinte, pentru cincinalul 1966-1970 ne-am prevăzut o creștere a volumului schimburilor comerciale cu 55% față de 1965, însă vom realiza și vom beneficia de o creștere de 80%. Grăitor, nu?

De altfel, lucrurilor trebuie să le spun pe nume: dacă nu am fi făcut — în politică, economie și comerț — ce am făcut până acum, deci dacă n-am fi avut un prestigiu câștigat, târgul ar fi fost amenințat de un fiasco.

Așa însă, am trezit interesul a zeci de țări, a sute de firme, din Europa, Asia, Orientul Apropiat și din cele două Americi. Și-au reținut, chiar de la început, suprafețe apreciable în târg țări cu mare firmă industrială: Japonia, Uniunea Sovietică, Statele Unite ale Americii, Franța, Republica Federală a Germaniei... De fapt, enumerarea ar trebui să repete întreaga listă a participanților. Steagurile de la primul nostru târg demonstrează concret ce cuprinde noțiunea de *larg ecou internațional*.

Nelu IONESCU

Fotografii de S. STEINER

(Continuare în pag. 8)

teatru

de Cornel TODĒA

„CHER ANTOINE“ la Teatrul de Comedie, sau „IMPROVIZATIA EXACTĂ“

Dramă a singurătății omului care, neștiind destul să dăruiască și neștiind să primească ce i se dăruiește, dorind dragostea, căutînd-o năuc și imatur dar neavînd forța să se angajeze deplin, piesa istorisește, în ritmurile și arabescurile unui balet melancolic, falimentul ciclic și iremediabil al atașamentelor parțiale ale eroului — Antoine. Piesa — un joc în care teatrul și convențiile lui se împletesc cu existența și adevărurile ei într-o nedelimitare voită, marcînd confuzia eroului. Lucian Giurchescu a «clitit-o» cu o distanțare care i-a permis circumscrierea ironică a situațiilor cu o luciditate care respinge — ce bine! — falsa compasiune. Regizorul a reevaluat exact proporțiile «dramei» cu știința comicului. Frivolitatea siluetei este subliniată cu duritate fină, profilurile sînt decupate cu inteligență și minuție. În paranteză, ritmul general mi-ar fi plăcut să fie mai alert și muzica de scenă să lipsească cu desăvîrșire.

Sanda Toma — o Estelle vulnerabilă, din dorința ei de a respecta regula jocului conveniențelor ei. Frumoasă, fragilă, friabilă, interpretează desăvîrșită a personajului. «Actrița» — Nelly Sterian reprezintă «Teatrul». Apariția ei, momentul cel mai real și cel mai adevărat în același timp. Prezența ei — un circuit suplu de iradiere fascinante. Nineta Gusti — Gabrielle — o artă a simplității și o artă a sincerității pe care nu o poți nici imita, nici confunda. Iarina Demian-Chirilă aduce o lume a gravității tăcute dar neliniștitoare. Prezență surprinzătoare. Valerie — Liliiana Tîcău, siguranță bine temperată. Tamara Crețulescu — mult, mult farmec, dar ce păcat că merge prin scenă atît de bizar! Dorina Done — arta de a face mult din puțin. Uneori prea mult. Cornel Vulpe ajunge în rolul criticului Cravator în zone de subtilitate și finețe unde se simte mai în largul său decît de obicei. Giurumia — Piedelièvre și «maestrul trupei» — un spectacol complet. Mircea Șepilici — siguranță meșteșugită, cu care ne-a obișnuit. Valentin Plătăreanu, excelent în traversarea în fugă a scenei. Mihai Pălădescu — aproape ireal, sinteză de rigori. Silviu Stănculescu — un Antoine mai grav decît l-aș fi dorit, un Antoine care a renunțat la farmecul cabotin al răsfățatului personaj, înlocuindu-l cu o melancolie reținută.

Climatul întregului spectacol, de la ridicarea cortinei în scena încă nepopulată de personaje, îl dă decorul lui Dan Nemțeanu. Decor «construit» dintr-o sensibilă înțelegere a nevoii de fast «teatral», cu marmură obligatoriu pictată marcînd falsa soliditate a mediului.

Scenografia lui Nemțeanu constituie un sistem de semne și de semnificații determinante pentru spectacol. Costumele, inventate după rețeta unei epoci deja uitate, abilitate a realizatorului în consens cu Anouilh de a propune un timp incert. Există o rafinată pudoare în alegerea și sugerarea detaliului de epocă — riguroasă numai în ansamblu. Există o inteligență și subtilă pudoare în fixarea detaliului caracterologic pentru fiecare personaj. La aceasta se adaugă deliberata frivolitate a schimbărilor cromatice de la negrul obligatoriu și convențional la explozia culorilor de fluturi ale «actorilor», subliniind suportul grațios pe care îl constituie interpretii în piesă.

Dacă ridicarea cortinei dă climatul spectacolului, dacă înălțimea decorului reduce drama la perimetrul ei cochet salonard, finalul tabloului îl dă o altă cheie a spectacolului. Un moment plin de «personaje» în absența lor: cortina se închide lent pe grupul aurit al scaunelor răvășite, neajutorate, înghițite lent de o penumbră iremediabilă. Un aur adormit în inconștiența lui grațioasă și atît de inutilă...

profiluri

de Petru ISPAS

Ochii...

Sînt și astfel de oameni, fantastic de nestatornici la prima vedere, incapabili parcă să se fixeze. Ce-l mină pe un astfel de om, neobosit, dintr-un loc într-altul, obosindu-l însă din ce în ce mai mult, coborîndu-l din înalțurile inițiale spre pămîntul devenit afinat, mereu mai afinat și care, treptat și sigur, îl soarbe nesătul? Ce-a vrut? Ce-a căutat? Se oprește o clipă și privește undeva în sus. Parcă a vrut ceva, parcă a căutat ceva. Dar ce, vine o vreme cînd nu-și mai aduce aminte. Și pleacă mai departe. Pentru că mișcarea, veșnica schimbare a devenit și pentru el un scop în sine, s-a substituit ideii de început, visului dintîi. — Iar pleci? — Da. — De ce pleci? — Nu mai știu. — Ai știut vreodată? — Cred că da, cîndva, la început, căutam parcă ceva, dar nu-mi mai amintesc ce. — Și crezi că alergînd dintr-un loc într-altul ai să găsești, ai să-ți amintești? — Zici că nu! Poate că s-ar putea! Altfel ce rost mai are? — Asta spun și eu: ce rost mai are? — Da, sigur, s-ar putea să nu mai aibă nici un rost. Tu n-ai căutat? — Ba da. — Și ai găsit? — Cred că da. — Ce-ai căutat ai găsit? — Așa cred. — Dar nu este sigur? — Nu poți fi sigur niciodată. — Și atunci nu mai cauți? — Nu, m-am liniștit, m-am stabilit în ce-am găsit. — E cald? — E bine. — Și nu ți-e dor de frig? — Nu. Nu mai vreau. — Nu mai vrei ce? — Spuneai că pleci. — Da, așa spuneam. Dar acum mă gîndesc. Nu mi-a fost cald niciodată. Trebuie să fie tare bine cînd îți este cald. — Pleacă! — Plec. Vii și tu? — Nu pot. Nu mai pot. Din mine au crescut niște rădăcini care s-au prins de toate astea din jur. — Taie-le, rupe-le, smulge-le. — Doare. — Trece. — Lasă urme, rămîn cicatrice. — Toți cei care merg au însemnele astea. — Și unde să merg? Încontro? — Nu știu. Are vreo importanță? — Are. Pentru mine. Nu pot să merg cu ochii închiși, orbește. Eu trebuie să văd pentru că trebuie să știu. Altfel ce rost are să merg? De ce să mă rup, de ce să mă doară, de ce să am cicatrice? — Atunci nu mergi! — Ba da, dar cu ochii deschiși. — Nu, nu se poate. Eu cum să merg atunci cu tine? — Deschide ochii. — Nu pot. M-am obișnuit așa. Nu mai știu de cînd umblu cu ochii închiși. Nu văd nimic și asta e bine. Merg mereu înainte. Asta e tîria mea. Dacă deschid ochii s-ar putea să văd, dacă căd s-ar putea să-mi amintesc ce am vrut, dacă mi-amintesc ce-am vrut mi se deschid în față cel puțin două posibilități: să constat că merg bine, că drumul e bun și atunci totul e în ordine. Dar pot să constat că am greșit, că am trecut pe lîngă ce am vrut și că am ajuns la dracu-n praznic. Și atunci ce fac? Să trăiesc restul zilelor terorizat că mi-am irosit viața? Să mă întorc și s-o iau de la capăt? Ar fi o soluție, dar ea aparține celor tari, puternici. Eu nu mai sînt. Sau așa cred. Vezi, m-ai zăpăcit de tot și dacă mi stau... Spune-mi mergi? — Dacă deschizi ochii. — Nu pot. — Încearcă. — Pleoapele s-au lipit, au prins parcă rădăcini, s-au făcut una cu obrazul. — Rupe-le, fă un efort și smulge-le. — Doare. — Trece. — Lasă urme, cicatrice. — Toți au însemnele astea, toți cei care merg. — Încerc și nu pot. — Mai încearcă. Trebuie să poți. Pentru că și tu ai dreptul, nu, pentru că și tu ești obligat să vezi. Altfel ce rost mai are... — Așa este. Ce rost mai are... — Atunci? — Mai încerc o dată dar doare, tare rău doare... — Încearcă, o dată, încă o dată, și încă o dată pînă cînd reușești. Trebuie să reușești.



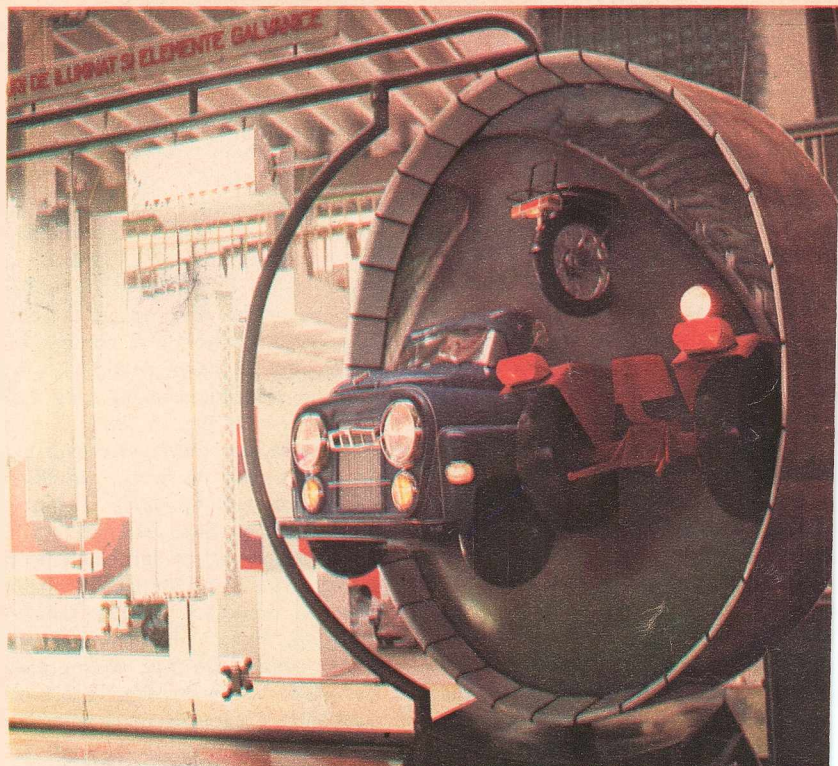
Variantă industrial-comercială a unei lozinci de pace: front de autocamioane, nu de tancuri!

Tîrgul Internațional București

SEMNIFICAȚII

(Urmare din pag. 7)

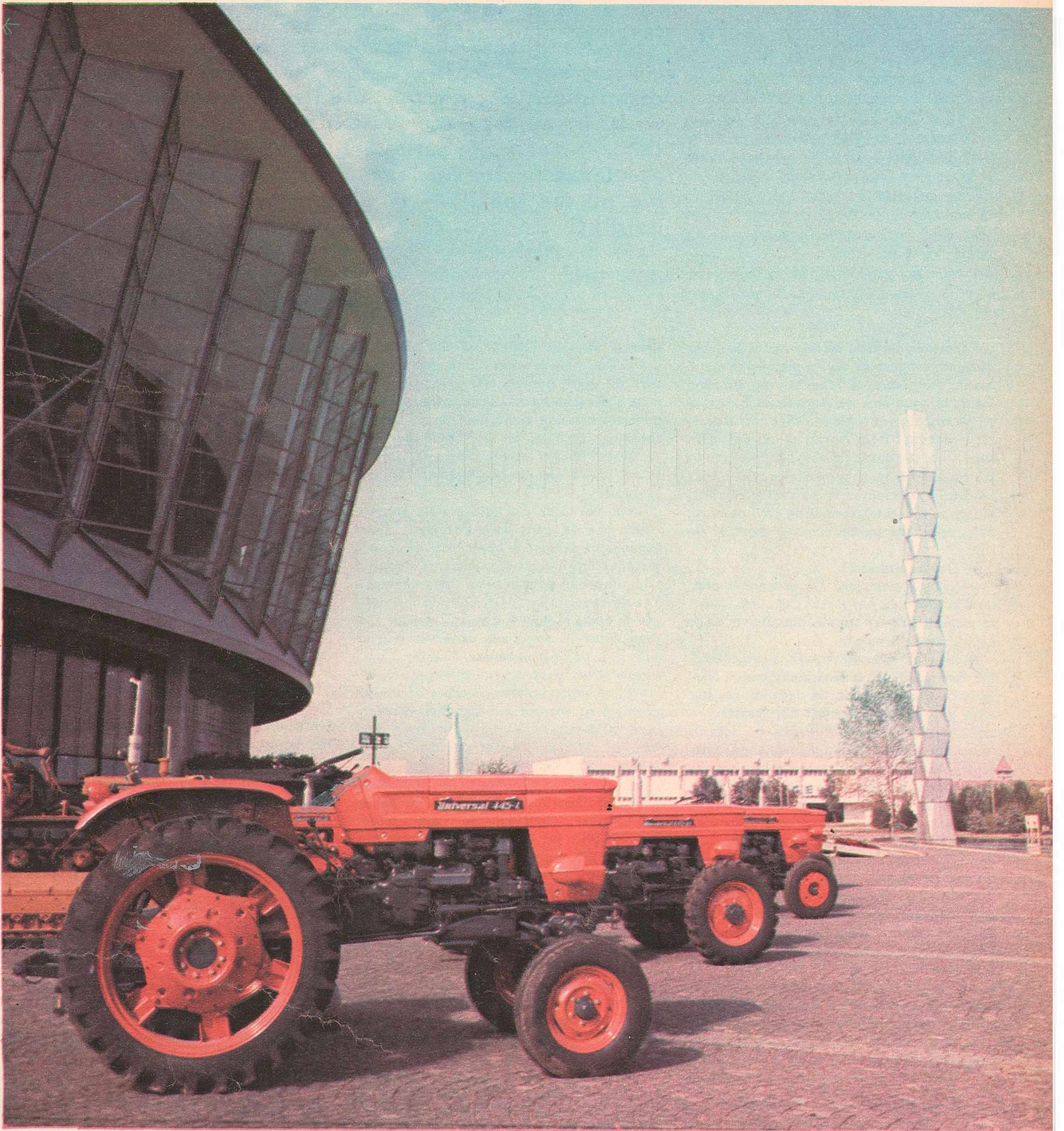
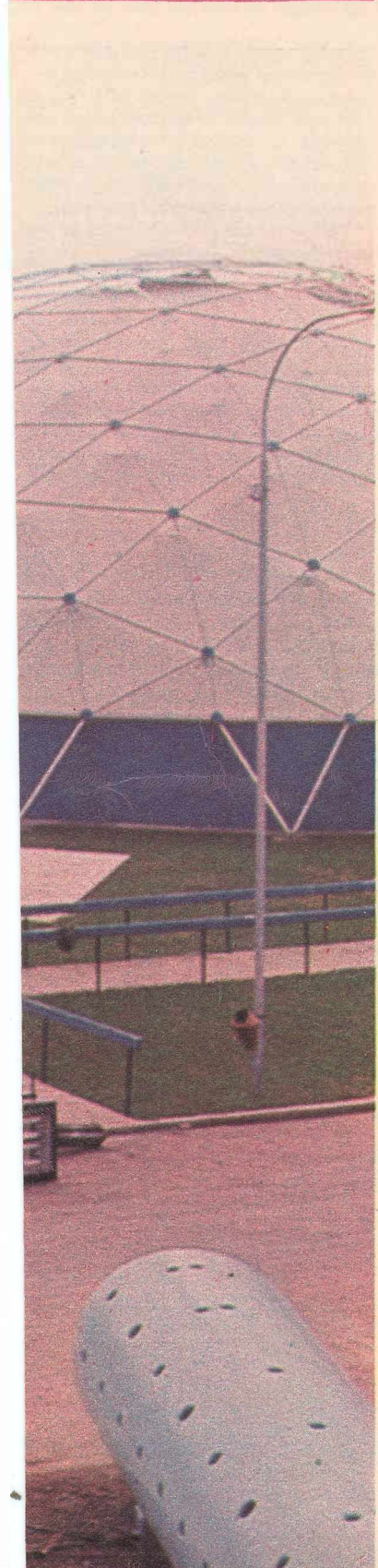
Tîrgul
constituie
o competiție
și în priceperea
de prezentare
a exponatelor.





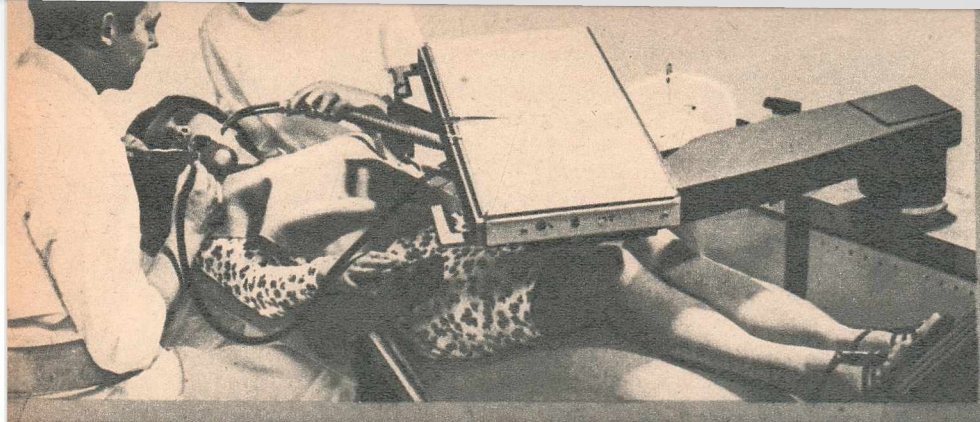
◀ Industria electrotehnică și electronică românească sînt furnizoare capabile și serioase de produse pentru export. Între 1960 și 1968 am exportat 400 000 motoare electrice și 30 617 transformatoare de forță. Încît, produsele din fotografie nu trebuie luate ca simbolice pentru ramură, ci doar corespunzătoare unor criterii fotografico-estetice.

◀ Utilajul petrolier — o marfă românească deja impusă pe piața internațională.



◀ Între 1960 și 1969 am exportat 59 000 de tractoare. La tîrg, noile produse românești din acest domeniu demonstrează preocuparea noastră nu numai pentru cantitate și calitate, ci și pentru diversificare.

◀ Tîrgul găzduiește pavilioane naționale din 27 de țări și, în general, expozate trimise de 728 de firme din 30 de țări. Grăitor pentru o ediție care poartă numărul 1.



dinții dv. valorează miliarde

de L. NIȚESCU

Aparent, un simplu scaun dentar perfecționat («Sirona»-200). Dar «în spațele» acestei fotografii se află o problemă nouă și foarte importantă: ergonomia în practica dentară. Despre ce e vorba? De-a lungul timpului, dentistul a rămas în aceeași poziție față de pacientul său, așezat în picioare, lipsit de confortul exercitării profesiei. Stomatologia este o profesiune exactă și una dintre meseriile care presupun o intensă participare a celui care o exercită. La sfârșitul carierei lor, dentiștii au surpriza de a-și descoperi o serie de afecțiuni datorate, de cele mai multe ori, posturii vicioase adoptate în timpul activității în cabinetele de lucru. Este foarte important de a găsi metode de lucru care să poată elimina elementele ce fac din profesiunea stomatologică o sursă de afecțiuni musculo-scheletice, neurologice etc.

Miliardele din titlu nu reprezintă, la drept vorbind, o figură de stil, ci un adevăr matematic. Am întrebat, deunăzi, pe un specialist în probleme de organizare a asistenței stomatologice la cât se ridică costul acestei asistențe; l-am rugat să-mi dea cifre sugestive, senzaționale. A ridicat din umeri și a răspuns: la ce ar servi multe cifre? Doar două sînt suficiente: în țara noastră, 96% din populație este afectată de carii dentare, 68% suferă de paradontopatii după 30 de ani.

— Dar în alte țări?
— Situația e similară. Un procent în plus, unul în minus, ce contează? Cel puțin, aceasta este situația în statele dezvoltate, unde există statistici exacte.

Așadar, nu încapă îndoială că printre bolile care atentează la sănătatea omului, afecțiunile dentare cunosc, de departe, cea mai largă răspîndire, și tocmai din această pricină înghit miliarde. Miliarde de lei, de franci, de dolari... Fără a mai vorbi de faptul că problemele de sănătate nu pot fi considerate doar sub raport financiar. Dacă ne-am mărgini să luăm în considerare statisticile actuale, s-ar părea că știința este dezarmată în fața flagelului pe care îl reprezintă caria dentară și suratele ei. În realitate, lucrurile nu stau de loc așa.

Profitînd de prezența în țara noastră a unor eminenti stomatologi, cu prilejul celei de-a 58-a sesiuni anuale a Federației Dentare Internaționale, le-am pus o serie de întrebări, banale în aparență, dar complexe în esență, care au suscitat un interesant schimb de păreri, uneori în contradictoriu. Poate cea mai dezbătută chestiune a fost aceea a fluorizării apei de băut, una din problemele cheie ale stomatologiei de azi, și cu aceasta vom deschide seria interviurilor noastre.

FLUOR ÎN APA DE BĂUT? CATEGORIC PENTRU!

Să precizăm de la bun început că nimeni nu contestă virtuțile compușilor de fluor în prevenirea cariei. Divergențele se referă însă la modalitatea administrării lor.

Despre bogata experiență a S.U.A. în domeniul fluorizării apei de băut ne-a vorbit dr. John KNUTSON, personalitate marcantă în domeniul organizării și îndrumării asistenței stomatologice în țara sa și peste hotarele ei. Dr. Knutson a fost adjunctul ministrului sănătății al S.U.A. (de fapt funcția sa, Assistant Surgeon General, nu are un echivalent exact în organizarea noastră), precum și principalul funcționar guvernamental în domeniul stomatologiei (Chief

Personalități ale stomatologiei mondiale vorbesc cititorilor «Flacării» despre cele mai noi realizări, promisiuni și controverse într-un domeniu care privește în mod direct și nemijlocit 96% din populația țării. Rezultatele cercetărilor întreprinse cu ajutorul acceleratoarelor nucleare și al microscopului electronic nu fac inutilă — ci dimpotrivă — banala periură de dinți. Zahăr... fără zahăr: stomatologii vor iniția oare o revoluție — fără «dureri» — în alimentația cu dulciuri?

Dental Health Officer of the U.S.A.). În 1955, domnia-sa a fost numit «administrator» de igienă dentară al Organizației Mondiale a Sănătății, avînd astfel prilejul să cuture mai toate țările lumii în calitate de consilier itinerant al O.M.S. În prezent, dr. KNUTSON este profesor la Universitatea Californiei din Los Angeles. Să-i dăm cuvîntul:

— În mai toate marile orașe ale Statelor Unite apa de băut este fluorizată. Circa 80 milioane de oameni beneficiază de această metodă simplă, practică și eficientă. Proprietatea fluorului de a preveni caria dentară a fost descoperită în S.U.A. în mod întâmplător. În unele regiuni în care apa de băut conținea fluor în exces s-a observat apariția unor pete pe smalțul dentar. Firește, aceasta nu era plăcut pentru persoana în cauză, dar în schimb smalțul oferea o rezistență sporită cariei. S-au întreprins cercetări aprofundate, studiindu-se populații din zone diferite, cu diferite concentrații de fluor în apa de băut. Din acest punct de vedere S.U.A., cu întinsul lor teritoriu, reprezintă un gigantic laborator natural. În unele regiuni, concentrația fluorului în apă atinge 8 : 1 000 000, iar în altele scade mult sub 1 : 1 000 000. Firește, există zone intermediare cu un întreg «evantai» de concentrații. Rezultatul cercetărilor: cantitatea optimă de fluor este de 1 : 1 000 000. În acest caz, nu apar pete supărătoare pe smalțul dentar, iar efectele favorabile se mențin întru totul: numărul cariilor scade cu 2/3. Este un rezultat fantastic, și aceasta ne-a făcut să extindem tot mai mult această metodă.

L.N.: Operația nu este costisitoare? Nu sînt necesare instalații pretențioase de dozare etc.?

Prof. KNUTSON: Costul e extrem de scăzut — cel puțin în condițiile tehnicii noastre, fluorizarea nu revine mai scump decît plombarea unui singur dinte pe cap de locuitor! Or, este evident că metoda salvează mai mulți dinți și nu unul singur, la fiecare pacient prezumtiv. Știu că există și alte metode pentru administrarea fluorului, de pildă sub formă de tablete sau de paste de dinți, dar experiența mea personală îmi arată că nu te poți baza prea mult pe «conștiința sanitară» a populației. Este foarte greu să convingi milioane de oameni să înghită tablete la un anumit interval. Este atît de ușor să le rătăcești sau să uiți de termenul fixat... În concluzie: experiența americană, care datează de vreo 20 de ani și a afectat zeci de milioane de oameni, este categorică. Administrarea fluorului în apa

de băut în proporția justă — 1 : 1 000 000 — reprezintă o cale sigură de prevenire, în proporții de masă, a cariei dentare.

FLUOR ÎN APA DE BĂUT? CATEGORIC ÎMPOTRIVĂ!

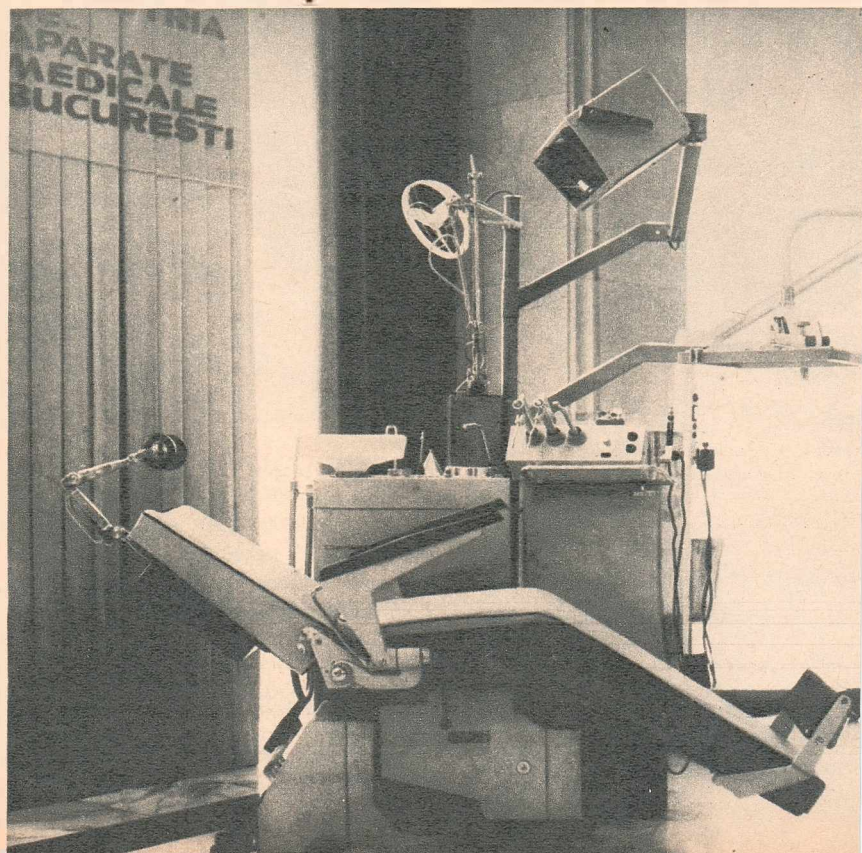
Am cerut părerea, în aceeași problemă, domnului dr. Jacques CHARON, vicepreședinte al F.D.I., secretar general de onoare al Confederației Naționale a Sincatelor Dentare Franceze.

Dr. CHARON: Părerea noastră, a medicilor francezi, este categorică — nici un fel de fluorizare a apei de băut! Cunoscut bine problema deoarece sînt membru în așa-numita Comisie a celui de-al șaselea plan în probleme de sănătate — organismul guvernamental care trasează jaloanele pentru activitatea viitoare pe linie de stat în acest domeniu. Problema a fost îndelung dezbătută și soluția fluorizării, respinsă. Noi sîntem împotriva administrării aceleiași medicament — și, într-un anumit sens, fluorul este un medicament — la toată lumea. De ce, de pildă, să obligăm întreaga populație a Franței să bea apă cu fluor cînd știut este că acest element își exercită acțiunea binefăcătoare doar asupra copiilor și adolescenților? Noi preferăm să «personalizăm» acțiunea preventivă.

L.N.: Franța renunță deci la utilizarea fluorului pentru prevenirea cariei dentare?

Dr. CHARON: Nu. Dar folosește cu totul alte mijloace decît cele adoptate de americani. Soluția va fi poate aceea oferită de cercetările și experiențele profesorului Jean Raulo, de la Universitatea din Paris. Vreau să subliniez însă că aceste experiențe nu s-au desfășurat, așa cum poate ați crezut, în laboratoarele universității, ci la Saclay.

«Dentior-4», primul aparat dentar de acest tip, de concepție pur românească. Turbina sa cu 320 000 turații în lucru (liber, aproape 400 000) are o performanță similară cu cea a aparatelor produse de firme de faimă mondială: «Siemens» și altele. Ea elimină în mod practic durerea, deoarece este lipsită de trepidații și acționează de 10-15 ori mai rapid decît vechiul tip. Din acest motiv, pacientul aproape că nu mai are timpul material să simtă o senzație dureroasă — firește, excluzînd cazul bolnavilor care... resimt un junghi doar la vederea scaunului dentar. «Dentior-4», prezentat la expoziția deschisă cu prilejul ultimei sesiuni a F.D.I., se află în stadiu de prototip, dar se crede că va intra în fabricație la începutul anului viitor.



filatelie



Începînd de la 13 octombrie a.c., țara noastră găzduiește prima ediție a Tîrgului Internațional București. Pentru a marca în filatelie acest eveniment, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor pune în circulație o marcă poștală cu un nominal de 1,50 lei.

Marca reproduce pavilionul central al Expoziției de la București, emblema tîrgului și o sondă de foraj de fabricație românească. La baza compoziției grafice este înscris textul «TIRGUL INTERNAȚIONAL BUCUREȘTI».

Formatul mărcii: 42 · 27 mm; tipar tifdruc în policromie; tiraj: 3 000 000 buc.

Un plic prima zi a emisiunii cu o obliterare specială, completează emisiunea.



punct și de la capăt

● Încercînd să evadeze dintr-o celulă a închisorii din orașelul francez Thionville, un oarecare Jean-Claude François, condamnat pentru furt de automobile, s-a înțepenit între gratiile ferestrei, de unde n-a putut fi scos decît cu ajutorul pompierilor. Pentru această încercare de evadare a fost pedepsit cu alte cîteva luni de închisoare și cu reducerea porției de mîncare.

— Prea tîrziu — reflecta un glumeț. Dacă i s-ar fi redus porția de mîncare înainte de încercarea de evadare nu ar mai fi rămas înțepenit între gratii.

● La sediul poliției centrale din Los Angeles s-a primit un telefon prin care se anunța că la o anumită oră, o mare bancă din oraș va fi atacată și devalizată de bandiți.

La ora indicată, cînd, într-adevăr, un grup de bandiți mascați părăsea clădirea băncii, mașinile poliției au apărut din toate părțile, le-au tăiat orice retragere, imobilizîndu-i în cîteva minute.

Mare a fost însă surprînderea polițiștilor cînd au aflat că «bandiții» nu erau în realitate decît interpreții unui film, pentru care regizorul născocise trucul cu denunțul, spre a face vîlvă în jurul scenei ce fusese într-adevăr filmată, în toată amploarea ei, de aparate camuflate prin clădirile vecine.

Regizorul a plătit o amendă considerabilă. La urma urmei, o reclamă nu mai scumpă decît alta....



el

Ne indoim că îl veți recunoaște. Și totuși, este EL, faimoasa vedetă a filmului mut, pe numele întreg Harold Lloyd. A fost acian cîteva seri oaspete de onoare la conferința de presă prilejuită de deschiderea festivă a expoziției «Cinema City», sărbătorînd 75 de ani de viață a celei de-a șaptea, (și celei mai populare) arte.

înțelepții printre noi

● De cînd omul s-a ridicat pe membrele de dinapoi nu-și mai poate recăpăta echilibrul.

S.J. Lec

● Femeile fără personalitate copiază moda, cele cu personalitate prea puternică o exagerează. Numai femeile de gust pactizează cordial cu capriciile modei...

Françoise Sagan

● Adevăratul mister al lumii e ceea ce se vede nu ceea ce nu se vede.

Oscar Wilde

● Idealul omenirii ar fi: un loc pentru fiecare și fiecare la locul lui.

Jean-Paul Sartre

● Un optimist e un om care-ți privește ochii; un pesimist, unul care-ți privește picioarele.

G.H. Chesterton

● A îmbătrîni înseamnă a înțelege în cele din urmă că te înșeli uneori.

Jacques Crépin

● Literatura trebuie să fie ușor de înțeles și greu de scris, nu greu de înțeles și ușor de scris.

Wang-Chung

● Fiecare perfecție este rudă cu un defect în care amenință să se transforme.

Schopenhauer

● Cei mai mulți cred în lumină doar noaptea.

Edmond Rostand

vedeta e vedetă, chiar dacă patrupeadă...

Leo este un leu 100%. Aparține Grădini zoologice din Wellingborough, de la care a fost împrumutat pentru a turna într-un film.

Fotografia alăturată l-a surprins, într-o pauză, odihnindu-se într-un scuar din Bedford; ca orice vedetă, se lasă cu ușurință răsfățat de admiratori, chiar dacă aceștia sînt la o vîrstă fragedă (sau poate tocmai de aceea!).

„dau orice regat pentru o fărîmă de adevăr”

de Sanda FAUR

Fotografii de V.BÂRCĂ

— Bună ziua, Liliana Tomescu. Dacă nu mă înșel, ne-am mai cunoscut...

— Cum să nu, ne salutăm de o sumedenie de ani. Cred că ne și zîmbim.

— Sincer vorbind, n-am avut impresia. Mi s-a părut totdeauna că zîmbești cu zgîrcenie în afara scenei. Pe stradă, pari chiar ursuză. Îți contrariezi genul și spectatorii, Liliana Tomescu.

— Știu, mi s-a mai spus, dar n-am ce face. Pentru că am ochii rotunzi și nasul cîrn, oamenii mă vor neapărat un om vesel. Ei bine, nu sînt. Mă cred sociabilă. Nu sînt nici sociabilă. Iar pe stradă, știu, am o mutră de-a dreptul nesuferită: cînd mă gîndesc, figura mea capătă o gravitate care nu i se potrivește, nu-i șade bine. Să-ți fac o confidență...

— Rîști. Eu scriu totul...

— Risc. Pentru mine, strada este locul unde gîndesc cel mai în voie, între mulți oameni mă izolez și mă concentrez cel mai bine.

— Dar actorul e totuși obligat să vadă, să observe, să urmărească oamenii. Oamenii sînt materia sa primă. Zău, e un nonsens să te retragi în tine tocmai cînd te afli în mijlocul vieții.

— Poate. Eu însă văd cînd îmi propun să văd, îmi fac un program de observație — dacă-ți place formula — dar îmi îngădui să rămîn cu mine singură și cînd sînt printre oameni. Ce să fac, ți-am spus că sînt o singuratică.

Mă străduiesc să o cred deși am și eu fixațiile mele, mă iau și eu după ochii aceștia deștepți și rotunzi, în care acum rid luminișele de amabilitate ale gazdei, după verbul ei iute, scăpărător, după amintirile mele despre verva ei scenică. Ce mă fac însă cu împletitura aceasta pe care Liliana n-o lasă o clipă din mînă («O să fie un fular lung, lung, de vreo doi metri, cred... Cu mantourile astea maxi...»), o iau drept trăsătură de feminitate sau ocupație de om însingurat? Îmi amintesc ce formidabilă a fost actrița în «Femei singure»...

— Pur și simplu, nu pot sta nici o clipă degeaba.

— Și mie care mi se păruse că stăm de vorbă.

— Nu pot sta degeaba cu mîinile, să ne înțelegem. Mîinile mele simt nevoia să se miște într-una, să existe, să creeze. Îmi plac meșteșugurile — toate — aș fi dorit să le fac pe toate dacă s-ar fi putut. Cînd aud că cineva dă examen de admitere la arhitectură, sau la electronică, sau la agronomie, mă apucă o lăcomie și o invidie neagră: aș învăța și eu, aș lua și eu totul de la început și jur că aș face toate treburile astea cu conștiinciozitate, cu pasiune, cu

aplicație chiar. Știi, eu de pildă îmi zugrăvesc singură casa, și asta se întîmplă destul de des...

Privesc în jur cuprinsă, eu de astă dată, de invidie — pentru că mie o zugrăveală mi s-a părut totdeauna mai catastrofală decît ciclonul Flora — și recunosc că, ce-i drept, actrița e un zugrav rafinat: pereții sînt de un alb ascetic, monahal, și numai unul din ei are nuanțele intense ale albastrului de Voroneț, lîngă care lada de zestre, cerga maramureseană și cele două fotolii stil, fac foarte bine. Tot acest mic apartament aflat la etajul 9, de la ferestrele căruia se vede perfect cealaltă casă a Liliane, Teatrul «Nottara», mărturisește un gust sigur, fără pic de dulc-gărie feminină. De pe ușă te și țintesc chiar, amenințător, cu revolverul, Gabin, Delon și Ventura, aduși de Liliana pe un afiș de film tocmai de la Londra.

— De fapt, vocația mea a fost cea a științelor exacte. Am luat, ca liceană, o mulțime de premii la matematică... Îmi plac lucrurile precise, situațiile limpezi, drumurile drepte. Cred că structura mea interioară o contrazice vehement pe cea exterioară: formele trupului, ale capului și trăsăturile mele sînt rotunde, iar eu nu suport decît geometriile unghiulare, formele pătrate, liniile drepte, paralele, dacă vrei. Nu accept ideea labirintului. Și iată că fac o meserie care nu are nici o lege — decît cea a adevărului —, în care nu poți să spui niciodată: faci așa, iese precis așa...

— Atunci, dacă-mi dai voie, de ce-ai făcut teatru?

— Din încapăținare. Teatrul m-a refuzat la început și eu nu am putut accepta asta. Eram învățată să reușesc în tot ceea ce întreprindeam și eșecul m-a îndrîjtit. Sînt de o perseverență îngrozitoare, cred că aceasta este virtutea și păcatul meu cel mai mare.

— Am înțeles însă, din ce-mi povesteai, că te pregăteai pentru politehnică...

— Da, mă și grăbisem chiar. Am dat, la un moment dat, cite două clase într-un an; învățam foarte repede și mă plictiseam pur și simplu în clasă. Cînd am terminat liceul, m-au purtat pașii, în toamna aceea, prin fața Conservatorului. Se aflau adunați acolo o mulțime de tineri, erau frumoși, aveau un fel de elan special, de freamăt, de febră, care m-au contaminat pe loc. Am intrat — așa, fără nici o pregătire — să dau și eu examen. Am căzut și lucrul acesta m-a uluit: nu se putea să nu reușesc cînd îmi băgam ceva în cap. Am mai dat de două ori, în anii următori: am căzut iar.

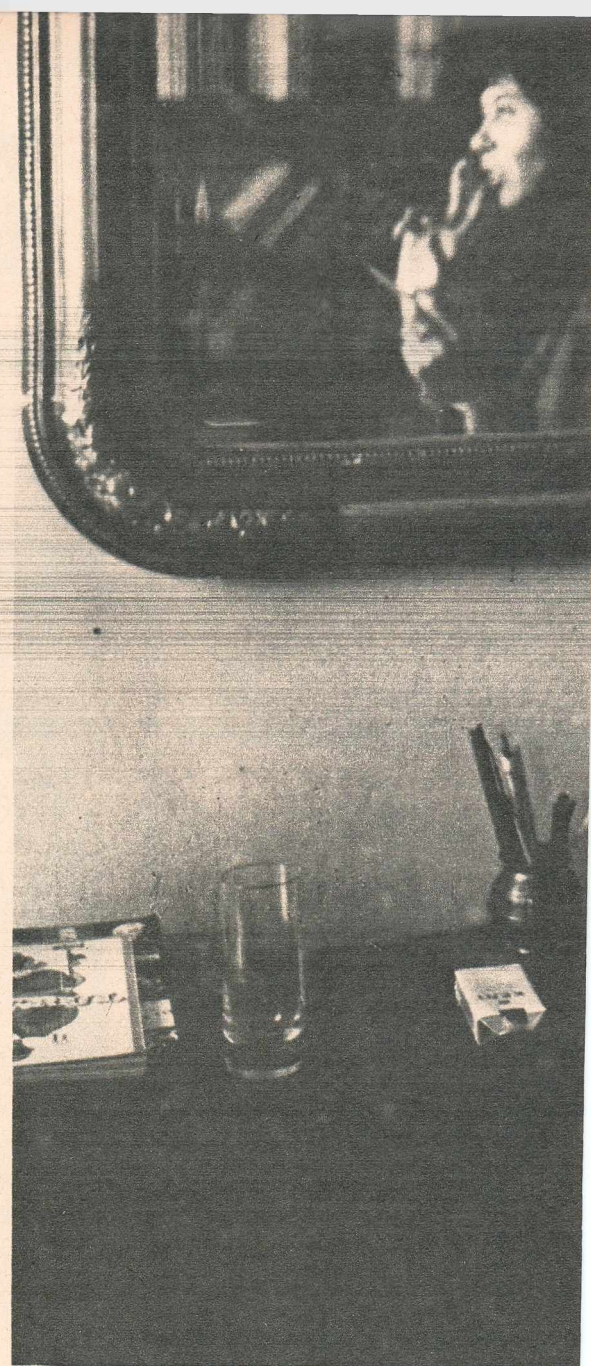
— Ești într-adevăr de o tenacitate impresionantă.

— Pe atunci era moda actrițelor frumoase și îmi răsunau mereu în ureche vorbele unei mari artiste care făcuse parte din prima comisie: «Mais vous ne voyez pas comme elle est laide, affreusement laide, cette fille...» I-am răspuns obraznic: «Doamnă, în teatru nu sînt numai roluri de femei frumoase. În cazul meu, nu va mai fi nevoie să mă machiez».

— Și nu te-a descurajat violența acestei aprecieri?

— Dimpotrivă, ți-am spus că m-a îndrîjtit. Trebuia eu să verific dacă sînt sau nu bună pentru teatru, dacă am sau nu ceva de spus: pînă nu-mi consum, integral, o experiență care mă interesează, nu renunț la ea oricît m-ar costa — timp sau neplăceri. Îmi spuneam liniștită: dacă nu iese bine treaba, fețișo, te-apuci de lumini, sau de sonorizare, sau te faci matematician. Timp ai berechet. Dar după ce-am intrat la Conservator, m-a apucat iar graba: am considerat că știu suficient pentru a trece direct din anul I în anul III, am dat un examen de diferență și am trecut.

Am fost, de mică, ca orice copil de doctor, oribil de bolnăvicioasă. Am făcut, cu conștiinciozitate, toate bolile și accidentele posibile, și niciodată în formele simple și niciodată singure. La mine, o gripă nu e niciodată o gripă ca lumea, ci una spectaculoasă, fastuoasă, splendidă, aproape



o pleurezic. Cred că asta vine de la faptul că m-am născut atunci cînd nimeni nu se aștepta încă la mine, în luna a opta. Copiii aceștia trăiesc rar, părinții mei erau disperați, nu credeau că voi rămîne în viață, dar eu m-am încapăținat să trăiesc. Atunci am început să lupt: ca să exist, lupt și acum pur și simplu, lupt cu fiziologia mea, cu tensiunea scăzută — am de obicei tensiunea 8 și toată lumea se întrebă cum pot juca cînd de fapt ar trebui să stau la orizontală. Dimineața, nu trezirea e cea mai dificilă, ci adaptarea, readaptarea la viață, la lumină, la aer, la lucruri. Mă reîmpac greu cu existența, mă pun greu de acord cu ea, mai ales că trebuie să reiau zilnic această semnare unilaterală a tratatelor de neagresiune. Dar nu mă las nici o clipă din mînă. Uneori sînt chiar crudă cu mine. Poate și cu alții...

— Cruzimea nu implică și o nuanță de răutate?

— Nu cred, noțiunile sînt diferite. Lucrul pe care-l iubesc cel mai tare e adevărul, îl găsesc absolut vital pentru evoluție, pentru viață. Mie mi-l spun, întotdeauna, cu violență, nu văd de ce nu l-aș spune și altora. Pe mine nu mă poate da peste cap nici cel mai crud adevăr, dimpotrivă, îmi face bine, pe cînd cea mai mică minciună mă distruge, mă anihilează. Dau orice regat pentru o fărîmă de adevăr...

— Rezultatul?

— Cunoaștere. Am citeodată impresia că pot cunoaște un om dintr-un gest, din felul cum ține o ceașcă în mînă, din felul în care se așază pe scaun. Sînt ca un bun jucător de șah care știe, dinainte, toate cele o sută de mișcări următoare ale partenerului. Și care ar dori tare mult ca celălalt s-o facă pe a o sută una, cea pe care nu o cunoaște și nici măcar n-a presimțit-o...

— Spune-mi, te rog, Liliana Tomescu, ce se petrece acum cu dumneata pe plan artistic? Nu te întreb de ce ai jucat puțin în ultima vreme, ai vorbit despre asta într-un alt interviu...

— Ce se petrece? Nimic. Sînt într-o perioadă de calm, de așteptare, stau în afara mea și mă privesc ca un spectator. Sînt în trecere spre un alt stadiu, s-au acumulat în mine, claie peste grămadă, o mulțime de lucruri, și — ca și la cristalizări — soluția saturată trebuie să stea la o liniște absolută pentru ca cristalele să iasă frumoase. E adevărat că oamenii de știință prevăd ce forme vor avea cristalele. Eu nu știu nimic despre mine: nu-mi mai cunosc bine reacțiile, gusturile, dorințele. Se întîmplă în mine o transformare profundă.

— Cu dumneata pot să-mi permit și întrebări brutale: nu e cumva o criză de vîrstă?

— În nici un caz. Viața mea e presărată cu asemenea momente, m-am oprit adeseori în fața unor asemenea

de Emanuel VALERIU

Autocritica

Obligat de către profesie la crude rigori, secretarul de redacție al revistei a eliminat (cu consimțământul meu) un P.S. la cronică de acum două săptămâni, astfel că meritatul compliment pe care-l făceam fotbaliștilor studenți din Iași nu le-a putut ajunge la cunoștință, iar observațiile privindu-l pe antrenorul lor, Gil Măldărăscu, dispăreau o dată cu suplimentul aceluia articol. Au avut grijă alți confrăți, din presa literară, să nu lase neobservată «coincidența» dintre prezența lui Măldărăscu la pupitrul de comandă al ieșenilor și revirimentul echipei moldovene.

Iată însă că timpul, ca de obicei în ultima vreme, a lucrat în favoarea mea căci, tocmai când eram mai primejdios pîndit de regretul de a nu fi putut lua parte la bucuria celor de pe Copou, ședința comitetului Federației de fotbal avea să mă răsplătească din plin pentru amputarea aceluia P.S. amintit.

Cum s-au petrecut faptele?

Cît se poate de simplu: în referatul prezentat la respectiva ședință, printre multe angajamente serioase și aprecieri cuminți, forul de conducere a destinului soccerului nostru își făcea și autocritica. Să nu vă cuprindă mirarea: am trecut cu trei echipe în turul doi al unor întreceri europene, am debutat victorios în campionatul continentului învingînd cu 3—0 Finlanda, ne mai hrănim încă din sacul satisfacțiilor umplut pentru Mexic și sintem totuși în situația de a asculta o autocritică a federației de specialitate? Ei bine, da! Iar cei mai rutinați în ale autocriticii vor înțelege lesne fiindcă ei știu că autocritica este mai prețuită atunci când ea urmează unor succese și că, în alte împrejurări poate fi nefastă, întru totul. Dar, revenind la poziția F.R.F. mă simt măgulit să constat că ea se referă la un capitol extrem de important dar neglijat pînă nu demult: acela al formației de tineret. Se afirmă, în referatul cu pricina, că «o scurtă privire retrospectivă confirmă, fără echivoc, că lotul de tineret nu și-a găsit încă o rezolvare corespunzătoare, nici ca preocupare, nici ca comportare și joc, iar rezultatele sale contradictorii (victoria împotriva R.F.G. și eșecurile din Cupa Balcanică) nu pot decît să întărească această convingere».

Iar mai departe: «Sînt necesare CA PRINCIPII DE ORIENTARE următoarele: a) Lotul de tineret pînă la 23 de ani să constituie un mijloc de formare a tinerelor talente, dar să nu fie descompletat pentru necesități superioare în pregătirea competițiilor oficiale, decît în cazul că este vorba de jucători care au atins pragul consacării și pot fi promovați în lotul A».

Și, în final, se decide alcătuirea a încă unei echipe de tineret, pînă la 21 de ani, pe lingă cea olimpică, despre care se vorbește în alt capitol.

Ce legătură au toate acestea cu P.S.-ul nepublicat, și cu autocritica federației?

Iată și dezlegarea șaradei: cu cîteva luni de zile în urmă, Gil Măldărăscu era scos din funcția de antrenor al echipei de tineret deoarece se opusese luării unor jucători din lotul respectiv pentru un turneu în America de Sud, tocmai în perioada în care trebuia să se desfășoare și competiția balcanică, la Sofia, mi se pare, a acestor formații.

Acum, Comitetul federal care îl «eliberase în unanimitate» pe Măldărăscu ajunge la concluzia că poziția celui exclus poate fi pentru F.R.F. UN PRINCIPIU pe care îl și înscrie în programul său de lucru, ca atare.

Ce să fi decis această schimbare de poziție? Succesele Politehnicii Iași, condusă de cel mazilit de federație? Puțin probabil, căci Poli nu este amenințată de «necesități superioare», cum se zice în raportul pe care-l discutăm și care prin această expresie încearcă fie să se justifice pentru o acțiune trecută, fie să-și lase deschisă o poartă spre altele viitoare.

Eu cred că numai simțul autocritic care se dezvoltă o dată cu munca, uneori încununată de succes, alteori nu, doar el explică cum aceiași oameni pot deveni alții, la scurte intervale de timp, schimbîndu-și opiniile. Este, după unii, o explicație a oricărui progres...



praguri dar le-am trecut întotdeauna. S-ar putea ca aceasta să fie o criză de creație: nu-mi prea place cum facem acum teatrul. Se caută frenetic forme exterioare, se aleargă după un nou neadevărat, de suprafață, mințim, ne mințim, și regizorii, și actorii, uneori și dramaturgii. Vezi dumneata, eu am jucat, de cînd joc — adică de 20 de ani — pe o singură scenă, cea a Teatrului «Nottara». Uite, îl vezi de aici, la fereastră. Îi cunosc respirațiile, îl văd cînd își aspiră, urechea, la șapte jumătate, spectatorii, și cînd îi revărsă, noaptea, pe uși, oupa spectacol, mă uit la el cînd își aprinde și își stinge luminile, îi știu fiecare centimetru pătrat din cenă, îi cunosc mirosurile, zgomotele, micimile și poezia, al meu, e casa mea, îl iubesc, îl urăsc, dar face parte din însăși ființa mea. Lui nu-i prea merge bine, în ultima vreme. Nici mie. Așteptăm să ne însănoșim amîndoi...

— Se pare că risul e un medicament strașnic pentru asteliile de tot felul, chiar și pentru cele artistice. Și văd că dumneata te pregătești să rizi în hohote în comedia americană lui I. Axelrod «Adio, Charlie». O repeți acum, la «Nottara», m auzit...

— Da, după primăvara aceasta grea și tensionată, după cercările grele prin care am trecut cu inundațiile acelea lestemate, simt nevoia să rîd și să aud oamenii rîzînd. În vreme făcusem alergie la comedie: în primii ani de teatru interpretam numai colhoznicne sănătoase, fete rotunjoare pline de haz. Mi-au plăcut, dar la un moment dat, secam: gata, nu mai aveam ce să le dau nou din mine. Voiam joc drame. Dar cine mă vedea pe mine, cu nasul în vînt obrazul ca luna, aptă să răvășesc sala? Nimeni, numai eu. Cet. încet, fără să bage de seamă regizorii, i-am «dus» cîte un moment mai grav, mai profund, dintr-o piesă selă, cu cîte o scenă mai dramatică. Sanda Manu a avut, imma, curajul: m-a distribuit în piesa lui Erich Maria «marque, «La poarta Brandenburgului». Am jucat apoi «trații Karamazov», «Cîrcîrlia», «Cînd înfloresc migdalii» «Luna dezmoștenișilor».

— Și nimeni nu a mai spus că locul Liliane Tomescu ar fi ar în comediile grase și suculente. Mulți și-au dat seama mci că, de fapt, aceea era adevărata Liliana Tomescu. ropo, îmi îngădui să te întreb, știind totuși că această întrebare îi irită de obicei pe actori: cum îți pregătești un rol? și spectatorii dreptul să fie curiosi...

— Îi irită pentru că e greu, și adesea chiar neplăcut, răspunzi. Fiecare actor își are calea lui, ciudățenia lui, stodele lui. Peter O'Toole, de pildă, își lucrează rolul vindu-se în oglindă. Eu stau în fotoliu, sau în pat, sau între oameni și-mi văd rolul ca într-un film. Nu mă văd

pe mine în rol, ci văd personajul, îi pun lumini, culori, îl văd vorbind, mișcîndu-se, gesticulînd. De fapt, e prost spus personajul: e o ființă care trebuie să înceapă să trăiască în mine și prin mine, să se miște, să capete personalitate. Textul îl învăț repede, nu e o problemă. Am memorie bună. Dar lucrul la rol nu-l termin niciodată în ziua premierei, am nevoie de public ca să-mi clarific personajul și nu pentru că mi-ar fi absolut necesară accepțiunea sau neaccepțiunea lui. Dar numai în fața publicului îmi dau seama de măsura rolului, dacă l-am greșit, dacă se mai poate repara.

— Și păstrezi mult timp în dumneata, după ce le-ai jucat, personajele pe care le-ai îndrăgit?

— Nu, nici o clipă. Eu nu pot vorbi despre teatru la trecut. Nu suport amintirile și nu am amintiri. Nu pot trăi în trecut și nici măcar în viitor. Tot ce e conjugat la timpurile perfecte, e pentru mine mort. Teatrul e viață, iar viața înseamnă mișcare, evoluție. Rolurile pe care le-am iubit le-aș putea iubi din nou dacă le-aș juca din nou, cu gîndirea și vibrația mea de azi. Altfel, nu mă mai interesează: sint lucruri moarte. Pe mine mă sensibilizează numai prezentul. De aceea mă simt foarte bine numai în piesele de fierbinte actualitate: acolo simt că împărtășesc oamenilor lucrurile care îi interesează cel mai mult.

— Crezi, așadar, în comunicare?

— Imens. În comunicarea prin cele două mari adevăruri ale vieții mele: teatrul și dragostea.

— Și nu te-a dezamăgit nici unul?

— Amîndouă. Dar asta nu înseamnă nimic, ele își păstrează valoarea în sine. Cred — te rog să nu rizi — în posibilitatea unui sentiment de a rezista mult, foarte mult, la eroziunea timpului. Cu o condiție: cei doi să se privească în ochi. Să aibă curajul de a-și spune adevărul. Să nu le fie frică unul de altul.

— Dar oamenii obosesc cînd sînt puși tot timpul în fața adevărului...

— De ce ar obosi mai puțin în fața minciunii? Ți-am spus doar că pe mine minciuna mă obosește cumplit, mă nspăimîntă...

— Spune-mi, te rog, viața ți-a refuzat ceva pe care ți l-ai fi dorit foarte mult?

— Da. Aș fi vrut să pictez și nu pot. Resimt această neputință ca pe o infirmitate fizică. Aproape că mă doare cînd văd culori și forme pe care nu știu să le pun pe pînză. Dacă stau și mă gîndesc bine, acesta este cred singurul meu complex.

— Și îți doare să rămîni singurul, dragă Liliana Tomescu...

de Constantin POPESCU



BRANDO Marlon

Actor american de film și teatru, născut la Omaha (Nebraska), la 3 aprilie 1924. Este actorul despre care s-a vorbit poate cel mai mult în America în ultimii 20 de ani. Atât pe plan profesional, cât și în ceea ce privește viața lui particulară. Actor profund original, format la «Dramatic Workshop Manhattan's New School» și la «Actor's Studio» al lui Elia Kazan, se remarcă mai întâi ca actor de teatru, cu un stil de joc modern, în piese îndrăznețe, semnate de Cocteau («L'aigle à deux têtes») sau Tennessee Williams («Un tramvai numit dorință») și inaugură în 1950 glorioasă carieră cinematografică cu violentul film anticărbonic realizat de Zinnemann și produs de Stanley Kramer, *The Men*. Volutar, capricios, simpatic sau antipatic, după împrejurări, cu un joc profund anticonvențional, plin de nuanțe și rezolvări neașteptate, rebel față de orice sugestie regizorală neconformă vederilor lui (cu o singură excepție, pentru Elia Kazan, maestrul lui), M.B. se impune drept unul dintre cei mai personali actori ai timpului nostru, în filme destul de variate ca gen: *Un tramvai numit dorință* (1951); *Viva Zapata* (1952); *Julius Caesar* (1953); *The Wild One* și *Pe chei* (1954); *Desirée* și *Guy and Dolls* (1955); *Teahouse of the August Moon* (1956); *Sayonara* (1957); *The Young Lions* (1958); *The Fugitive Kind* (Orfeu în infern) (1960); *One-Eyed Jack* (debutul său în regie); *Mutiny on the Bounty* și *The Ugly American* (1962); *Bedtime Story* (1964); *The Saboteur* (1965); *Urmărirea* și *The Appaloosa* (1966); *The Countess of Hong-Kong* (intâlnirea lui cu Chaplin și Sophia Loren) și *Reflections in a Golden Eye* (1967); *The Night of Following Day* (1968); *Candy* și *Quemada* (1969—1970). A rămas celebru la Hollywood prin faimosul său manifest contra violenței în film și prin atitudinea sa protestatară împotriva rasismului și a politicii de promovare a războiului.

«În arșița nopții»

După «Sunetul muzicii» ne venea să zicem: ce ușor se obțin «Oscar»-urile în America! După «Arșița nopții» nu ne mai vine să zicem. Nu, nu-i de loc ușor ca după atâtea sute de excelente filme de atmosferă și tensiune (să luăm doar «Urmărirea», recent argument) să mai poți ține respirația unei săli întregi, de la primul la ultimul moment, doar cu farul unei mașini ce înaintază leneșă, pe un pod, în căutarea fugarului; doar cu chipul năring al unui barman ce face farse crude și ascultă, ca în transă, discul preferat; doar cu acru acrit, vag autoironic, al șerifului în prag de pensionare; doar cu privirea disprețuitoare cu care ricanează în fața prostiei un negru diabolic de perspicace; doar cu ambianta aceea pașnică, de seră ocrotitoare, în care se insinuează o bănuială cumplită; și apoi palma-ecou, pentru prima dată văd pe ecran așa ceva: un negru care îndrăznește să întoarcă pe loc palma albului care l-a jignit...

«Arșița» merită, da, «Oscar»-ul pentru scenariu. Faptele se înșiruie logic, și totuși neașteptat, simplu, deși până la un punct dificil de înțeles; resortul crimei e cînd hotia, cînd rivalitatea comercială, cînd răzbumarea cu învâlmarea. «N-am vrut să-lucid», mărturisește vinovatul. Filmul polițist cuprins în «Arșița» e bun, ingenios, dar nu strălucit. Strălucită e partea aceea de pîndă omenească, de refuz și acceptare, de răceală și tandrețe, indiferență cotită spre interes, ce topește treptat distanțele dintre doi anchetatori rivali. Rivali ca vîrstă, inteligență, fler și cultură. Ca și în «Lanțul» lui Kramer, nu deosebirea rasială — cu tot cortegiul ei funest, dar previzibil, foarte cunoscut — menține tensiunea psihologică, ci cea tatonare cu ochii închiși, lansare în necunoscutul din celălalt, înfrîngere a orgoliului cu care se apără singurătatea ca să nu fie violată, compătimită, ca în adorabila confesiune a șerifului, imediat regretată, în care prietenia ce abia se infiripă se dă, prudentă, un pas înapoi.

«Arșița» merită, da, «Oscar»-ul pentru interpretare. Rod Steiger e mare pentru că a înțeles că aici nu recitalul contează, ci relația cu partenerii.

«Arșița» merită, da, «Oscar»-ul pentru montaj. E atât de bine făcut că nu se observă. A devenit însăși respirația filmului.

«Arșița» merită, da, premiul pentru înregistrarea sonoră. Dar nu pentru copertele muzicale (cum susținea cineva), într-adevăr fuziunea cîntate de Ray Charles, dar care n-au nici o legătură cu calitatea cinematografică a benzii. Ci pentru accentele dramatice pe care le pune sunetul tensiunii psihologice: foșnetul frunzelor în somnolența nopții, un rîs strident, provocator, o melodie repetată la exasperare, apoi toată acea suită de savante tăceri: tăcerea ostentativă a negrului mereu jignit, tăcerea viclean-iscoditoare a șerifului, tăcerea timpă a barmanului, tăcerea gradat indignată a plantatorului acuzat pe nedrept, tăcerea provocatoare dinaintea atacării negrului și, în sfîrșit, tăcerea tandră — bărbătesc rămas bun spus din privire — celor doi rivali deveniți prieteni. Pentru c mai ales asta e «Arșița»: filmul unei dificile realizate prietenii. Și pentru optimismul lui dificil și atât de omeneș, mai mult decît pentru tehnica lui impecabilă, merită să fi declarat în America «Cel mai bun film de anulul».

Alice MĂNOIU

Sidney Poitier și Rod Steiger au înfruntat «Arșița nopții».



BRASSEUR Claude

Actor francez de film, născut la Paris, la 5 iunie 1936, ca fiu al lui Pierre Brasseur și al actriței Odette Joyeux. Conform tradiției familiale, se înscrie la Conservator, în 1954, debutează în teatru și, ca și tatăl său, căruia-i seamănă izbitor, se dedică filmului. După un penibil intermediu militar (de doi ani) în Algeria, revine în studiouri și capătă primul rol de protagonist în filmul *Secerșul verde* (1959), urmat de *Strada brețiilor* (cu Gabin), de *Pierrat la tendresse*, *Les yeux sans visage* și *Les distractions* (1960), *Le caporal épinglé* (de Renoir); *La bride sur le cou* (cu Bardot) și *Les menteurs* (1961); *Germinal*; *Les ennemis*; *Les 7 pêchés capitaux*; *Nous irons à Deauville*; *Clair de lune à Maubeuge* (1962); *Drôgées au poivre*; *Soupe aux poulets*; *Cocajă de banană* (cu Belmondo și Moreau—1963); *Bande à part* (de Godard); *Lucky Joe* (1964); *Du rififi à Panama* (1965); *Le chien fou*; *Un homme de trop* (1966); *Caroline chérie* (1967); *La chasse royale* (1968); *Catherine (il suffit d'un amour)* (1969). Tinărul Claude a devenit între timp un actor modern și maleabil, de o surprinzătoare maturitate. Dar ne vom aminti mereu de el, sub chipul lui Arthur, eroul timid și îndrăzneț din *Bande à part*, sfîdînd viața, în climatul de veselie nebună și precar echilibru între fantezie și realitate, caracteristic pentru poetica godardiană.



BRASSEUR Pierre

Actor francez de teatru și film, născut Pierre Espinasse, la Paris (Batignolles), la 22 decembrie 1903. Acest «monstru sacru» al teatrului și filmului francez, care a depășit 50 de ani de carieră, este descendent (prin mama sa, Germaine Brasseur) al unei ilustre familii de comedienți. Debutează pe scenă la 15 ani (îndrumat de Harry Baur), devenind repede unul dintre cei mai promițători juni-primi ai teatrului boulevardier parizian. În 1925 ia primul contact cu filmul în *Firca apelor* de Jean Renoir. De atunci și pînă azi a turnat peste 100 de filme, desigur inegale, dar care au popularizat chipul lui de personaj cvasilendegar, de «enfant terrible» care exercită o incontestabilă putere de seducție asupra spectatorilor, prin verva sa inepuizabilă, prin temperamentul său, caracteristic tuturor marilor domni ai scenei și ecranului. Interesantă este evoluția lui, de la junii pomadați, spirituali, dar vag antipatici, din filmele anilor '30, la personajele profund odioase (*Quai des brumes*; *Ultima tinerete*), evoluind pe această gamă, de la rolurile ambigue (*Jéricho*; *Les portes de la nuit*) și cele de canalii simpatici (*Lumière d'esté*; *Pays sans étoiles*), la cele de cabotini fermecători (*Les enfants du paradis*; *Le rideau rouge*), de savuroase personaje de basm (*Barbă albastră*), și poezii de aventuri (*Rocambole*; *L'homme de la Jamaïque*), de vagabonzi cu suflet nobil (*Porte des lilas*) și rechini din înalta burghezie (*Amanți din Verona*; *Marile familii*; *Cauze drepte*). A studiat cîndva și pictura, pentru care făcuse o mare pasiune, dar atras de teatru, nu s-a mulțumit doar să joace și să pună în scenă, ci să și scrie piese, savuroase și originale, jucate cu succes pe scenele pariziene (*Encre noire*; *Homme du monde*; *Cœur à gauche*; *Grison*; *Un ange passe*; *S-te Cecile*). A interpretat de curînd pe ecran personajul ciudat al unui dictator pe jumătate nebun, într-un univers de coșmar «à la Kafka», în filmul, cu totul neobișnuit, al regizorului Walerian Borowczyk: *Gota, l'ilie d'amour*.



BRAZZI Rossano

Actor de film și teatru italo-american, născut la Bologna, la 18 septembrie 1917. Se pregătea să devină cîntăreț de operă, dar renunță pentru a trece la teatrul de proză, debutînd în 1939 în *Ospitalul nebulilor* de Sem Benelli, jucînd apoi alături de actori ca: Emma Gramatica și Annibale Ninchi în spectacole de înaltă ținută artistică. Tot în 1939 debutează și în film, în *Procesul lui Socrate*, altermînd pînă în 1947 cele două activități, cucerînd mai ales în cinematograf o notorietate mondială, datorită fizicului său armonios și temperamentului dramatic autentic. Din filmele perioadei sale italiene ne amintim: *Kean* (1940); *Rigoletto* (1941); *Noi, ce vii și Adio Kira* (1942) cu Alida Valli; *Odiacară* (1943) cu Zarah Leander; *Gorgona* (1942) cu Mariella Loti. După război, are ocazia să turneze în câteva filme americane de succes (*Vulcano* de Dietrich, cu Anna Magnani; și *Little Women* de Mervyn LeRoy, cu Elizabeth Taylor), datorită cărora va rămîne sub contract la Hollywood unde i se încredințara de regulă roluri de «latin lover» (amoretz de tip latin), de care se achită întotdeauna onorabil. Turnează de obicei în filme costisitoare, cu regișori celebri ca: Mankiewicz (*Barefoot Contessa*), David Lean (*Summertime*), Joshua Logan (*South-Pacific*), Jean Negulescu (*Three Coins in the Fountain*), A certain Smile; *Count Your Blessings*) etc. Dintre ultimele sale filme reținem: *East of Java* cu Maximilian Schell și Diane Baker; *Sette uomini e un cervello* cu Ann Margret; *The Italian Job* cu Michael Caine, Raf Vallone, Noel Coward și *Salvare la faccia* cu Paola Pittagora.



de Felicia ANTIP

know how, savoir faire etc.

Americanii îi spun know how, adică a ști cum, o cultivă, o dezvoltă, o cumpără și o vînd, au făcut din ea cea mai modernă și mai căutată marfă de import-export. Francezii prețuiesc ceva denumit savoir faire, darul de a face lucruri care să iasă bine. Pragmatici, americanii cred în primul rînd în precizia aplicării tehnologiei. Rafinați, francezii țin mai presus de orice la eleganța gestului util. Fiecare dintre aceste două expresii a intrat în vocabularul internațional ca atare, traducerea ar altera sau ar sărăci conținutul noțiunii. Există vorbe pe care sau le împrumuți direct, sau le eviți prin perifrază, nu au echivalent. Așa este, de pildă, după cum pe bună dreptate ni s-a explicat la televiziune, și cuvîntul design, însemnînd altceva, puțin mai puțin și puțin mai mult decît estetică industrială, denumirea folosită de unii dintre specialiștii noștri pentru această nouă profesiune și preocupare. Dar know how și savoir faire sînt, pe de altă parte, două note, două aspecte ale unui concept cuprinzător, admirabil exprimat în românește prin cuvîntul pricepere. Televiziunea noastră posedă, desigur, o cantitate respectabilă de know how și totodată mai are nevoie de destul know how. Cunoaște felurite aspecte ale artei de savoir faire, dar ar trebui să înainteze mai repede pe calea fără sfîrșit a lui savoir faire. Dintr-una și din cealaltă, din noțiunea-mamă pricepere, am ales pentru astăzi un singur mod de manifestare și anume abilitatea de a descoperi și de a folosi mijloacele cele mai adecvate scopului urmărit.

Odată, cu cîtăva vreme în urmă, responsabilii emisiunilor literare au resimțit nevoia de a da o replică, mai bine-zis o ripostă, aserțiunilor unor scriitori invitați la o mai veche dezbateră televizată. Era vorba de literatura deceniului precedent. Au găsit trei cunoscuți oameni de litere dispuși să colaboreze la această întreprindere reparatoare și le-au dat cuvîntul. Tehnica introducerii lor în scenă a fost însă deficitară. Fără un cuvînt de prevenire a telespectatorilor, fără nici o referire directă la emisiunea ale cărei concluzii erau combătute, fiecare dintre cei trei — declarațiile lor au fost solicitate separat, în locuri deosebite, și nimeni nu ne-a explicat fie legătura existentă între ele, fie relația dintre ele și discuția încriminată — a fost pus în situația de a duela cu un adversar insesizabil. Au înțeles «despre ce este vorba în această propozițiune» numai acei telespectatori care — nărăviți ai disputelor mai mult sau mai puțin literare — urmăriseră și prima emisiune și violentele ei ecouri în presă. Dar televiziunea nu-și poate îngădui să fie aluzivă sau insinuantă. Ea se adresează unui public atît de larg și de divers încît, atunci cînd nu este foarte explicită, cînd nu-și declară limpede intențiile, riscă să lovească fie alături, fie în gol.

Nici excesul în folosirea mijloacelor tehnice nu e neapărat o virtute. Excelenta idee de a transmite conferințe de presă televizate după marile congrese științifice internaționale ținute în țara noastră ar fi fost mai bine servită de o realizare mai simplă. Nici Brașovul, nici Mamaia nu se află peste mări și țări și ar fi fost, cred, mai ușor să se deplaseze acolo gazetarii care urmau să pună întrebările. Sistemul utilizat — ziaristii întrebă din studio, savanții răspund din sala congresului — ar fi fost la locul lui în cazul unui congres organizat la Paris sau pe Lună. În situațiile citate mi s-a părut a fi prea pretențios și prea greoi. La Brașov nu a făcut decît să sublinieze caracterul inadecvat al unora dintre întrebări. De trei ori, interpeleții, între care se afla și un laureat al Premiului Nobel, au apreciat ca greșit formulate întrebările transmise printr-un atît de complicat sistem de comunicații. Din punct de vedere tehnic, transmisia de la Mamaia a reprezentat un pas înapoi: ziaristii de la București nu puteau interveni în discuție decît atunci cînd conducătorul emisiunii, aflat la Mamaia, binevoia să le deschidă microfoanele. Ceva mai mult know how...

Tot de imperfectă asortare a mijloacelor la scop suferă și concursurile televiziunii. S-a scris mult despre ele, din mai toate cronicile desprinzîndu-se un sentiment de insatisfacție. Nu cumva ceea ce le lipsește este mai ales nervul, ritmul alert? Un concurs care nu te face să trepidezi, să-ți ții răsufarea, să sari de pe scaun, nu e un adevărat concurs. Aici se manifestă, pe de o parte, o atitudine de supralicitare în formularea întrebărilor. Fiecare arată ca un mic tratat. Intenția e, desigur, lăudabilă: transmiterea a cît mai multe cunoștințe, clasică îmbinare a plăcutului cu utilul. Dar concursul devine atunci curs, își pierde sarea, e adormitor. Întrebarea propriu-zisă se înecă, dispăre sub un noian de informații foarte folosite dar care n-au ce căuta pe spinarea ei. Pe de altă parte, examinatorii ar trebui să lupte cu propriul lor temperament, care-i handicapează. Mihai Florea are o simpatică sfătosenie, care-i șede foarte bine pe vremea «Dialogului la distanță». În concursurile de acum ea aduce însă o tărăgănare a ritmului care diluează interesul. Mai alert, Ion Mustață este totodată mai didactic, mai insistent și de aceea nervul se transformă uneori în nervi. Ceva mai mult savoir faire...



ACTORI ȘI ROLURI

Shirley Mac Laine, una dintre marile favorite ale publicului nostru («Can-Can», «Apartamentul»), a turnat în ultima vreme în cîteva opere remarcabile, printre care: De șapte ori femeie de Vittorio de Sica (în fotografie) și un western original: Sora Sarah. Cel mai reușit film al ei din ultimii ani rămîne însă Sweet Charity, ingenioasă adaptare a memorabilelor Nopti ale Cabiriei de Fellini, într-un spectaculos cocteil lirico-tragicomic, din care nu lipsesc tradiționalele scene de balet de mare desfășurare.



De trei săptămîni, cursul de istorie a artelor este într-un continuu relaș. Profesoara n-a ajuns încă de la București. Deci clasa a IX-a C din Sighet își consumă ora cum poate...

absente nemo- tivate

Dacă vă amintiți sau nu, oricum, eu mă simt datoră cu o explicație: revista «Flacăra» nr. 27 din acest an publica și reportajul subsemnatei, intitulat: «Moment universitar-1970», incluzînd, printre altele, o recapitulare sintetică a posturilor neocupate în 1969 de către absolvenții institutelor de învățămînt superior. La data cînd apărea acel reportaj — 4 iulie — numărul de locuri neonorate cu prezența specialiștilor din recolta 1970 era = zero. Și mi-am îngăduit să fac atunci niște anticipații din cale afară de optimiste. Nu că aș fi scontat pe un revirement brusc; de curînd, fusese dat publicității Decretul Consiliului de Stat cu privire la repartizarea în producție a absolvenților institutelor de învățămînt superior, care putea și trebuia să fie un corectiv al conștiințelor deficitare... Pe asta mă bazam deci, în primul rînd: pe rigurile neclintite cuprinse în noua lege.

Am fost de bună-credință (naivă) cînd mi-am închipuit că, în 1970, nici o rostire a vreunui nume de absolvent nu va rămîne fără răspuns. Nădejdea mea de la începutul lui iulie s-a contrazis singură acum, în octombrie, cînd m-am dus în Maramureș ca să-mi verific pronosticurile...

«FEREAȘTRA» DIN ORARUL ȘCOLII

După îndelungi căutări și insistențe am intrat în posesia unui număr de telefon din București — 75 24 47:

- Cu Anca Petnisocar, vă rog.
- Nu-i acasă. Reveniți pe la cinci după-amiază.
- Știți cumva unde este?
- Păi, cred că la serviciu...

Răspunsul iritat părea că-mi face reproșuri: «Unde poate fi un om în ceasurile dimineții?!» Sigur că da, raționamentul era logic. Și totuși nu intra în puterea

mea de înțelegere: La serviciu? Care serviciu?

Mă întorsesem abia de citeva ceasuri din Sighetul Marmației. Era proaspătă încă senzația de aer tare și curat peste un oraș alb, cu o nemaipomenită noblete încrustată în trăsături. Și mai era încă nealterat cu nimic sentimentul de tristețe revoltată pe care îl trăisem alături de Cornelia Circa, directoarea liceului «Dragoș-Vodă»: cursurile au început la 15 septembrie. Elevii din clasele a IX-a și a X-a mîngiau din prima zi de școală cele două volume de istorie a artelor. Matematica ori fizica nu sint materii care bucură pe orice elev, fără deosebire. (Așa-i, că doar am trecut și noi prin asta.) Dar o recapitulare a evoluției artelor poate să treacă drept o minune chiar și pentru un viitor matematician. Așa că, peste 300 de liceeni din Sighet așteptau în această toamnă tîlmăcirile din manualul cu poze fascinante. Apoi s-au plictisit să tot aștepte și cele 16 ore de desen pe săptămîină au devenit perpetuu «fereaștră», adică un gol umplut cum-necum, dar în orice caz nu cu prezența profesoarei de desen din București.

«Unde să fie? La serviciu!» Nu m-a lăsat inima și după-amiază am sunat iar la 75 24 47. Am găsit-o pe profesoara din... Maramureș:

— Am trecut prin Sighet și directoarea liceului «Dragoș-Vodă» m-a rugat să vă caut și să vă întreb... (Firește, nu mă rugase nimeni. Cel puțin, nu direct.)

— Ah, da! Mă gindeam să merg și eu pe-acolo, nu săptămîina viitoare, cealaltă...

— Sînteți ocupată? Ați găsit un post în București?

— Da, adică posibilități sînt, numai că, știți, am nevoie de negația liceului. E un cerc vicios... Cred că prin corespondență e mai greu. Dumneavoaștră ce părere aveți?

(Îmi cerea și sfaturi cum să-și rezolve «problema».

Aveam un chef nebun să-i spun niște vorbe... Dar...)
— Școala a început de trei săptămâni. N-ai trimis nici un semn precum că sîntei sau nu în viață... De ce ai acceptat postul dacă știai că...
— Mi-a fost impus.
— Cum adică?
— Ei, e un fel de-a spune. Oricum, nu pot merge acolo. Eu am făcut șase ani de institut, m-am specializat în artă monumentală, partea didactică a fost așa, adiacentă.
M-am scuzat frumos pentru deranj și am închis telefonul. Artă monumentală! Păcat că m-am lăsat copleșită de furie și n-am întrebat-o... Dar o întreb acum: ai auzit, domnișoară, de porțile maramureșene sculptate de Gheorghe Borodi, care trăiește la Vadul Izei, patru kilometri depărtare de Sighet? Știi că în orașul unde erai așteptată s-a înălțat de curînd, un fus de cîțiva metri, cioplit dintr-un stejar, tot de Borodi? Și apoi probabil n-ai auzit că aici, în acest încîntător nord al țării, vin artiști plastici din toată lumea ca să vadă cel mai pur albastru de cer din România? De școala picturii și sculpturii maramureșene ai auzit? Și n-ai

fost niciodată curioasă? Atunci lasă-mă să-ți spun, chiar cu riscul unei exagerate asprimi: Anca Petnisocar, vocația dumitale de artist nu merită să te fi așteptat, cu sufletul la gură, cei 300 și ceva de copii ai Maramureșului. Sper însă, tot spre binele dumitale, nu numai să nu fii penalizată bănește (adică să primești negație), ci să te reabilitezi în ochii celor pe care i-ai dezamăgit...

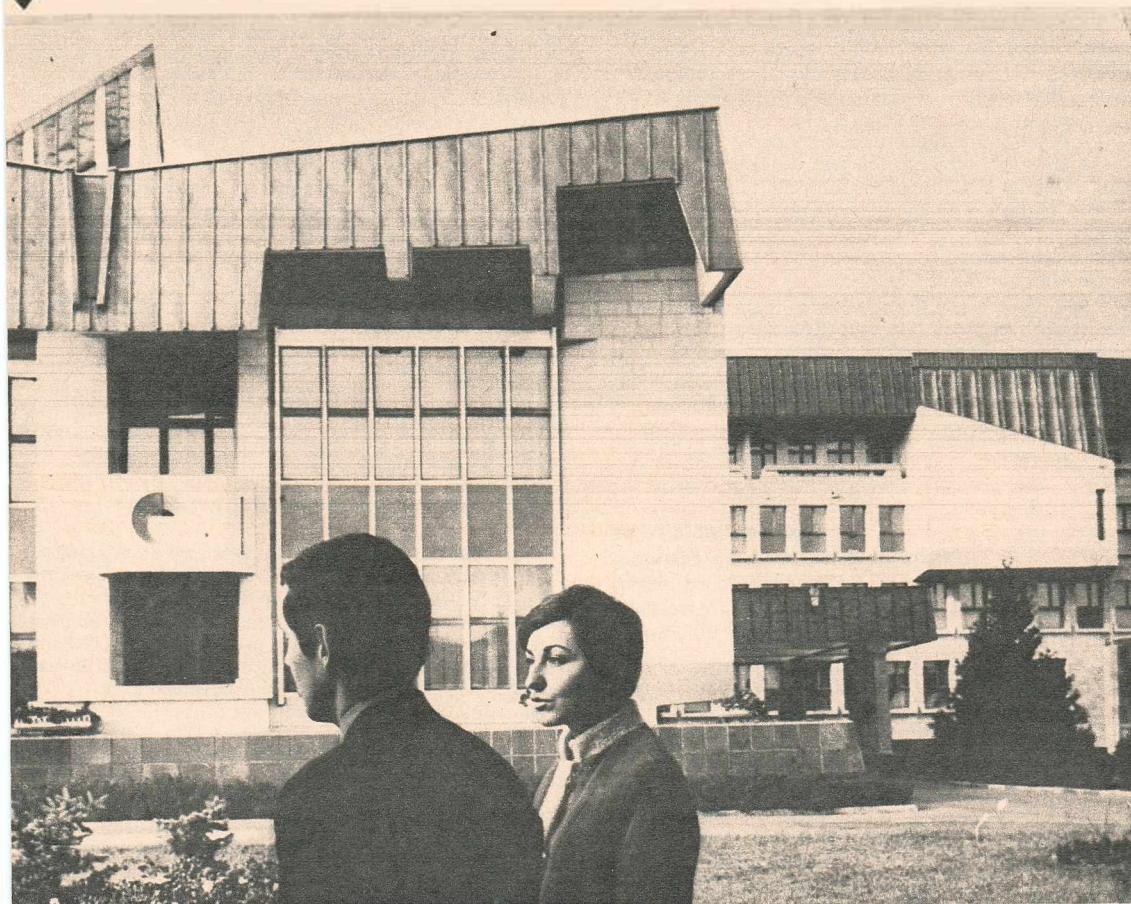
«LA BUCUREȘTI AȘTEPTAM ZECE ANI»

Din fericire, există pe lume și compensații. Le-am căpătat ca pe un dar frumos de la o fată și un băiat. Sînt de vreo două luni și ceva arhitecți. Am stat de vorbă cu amîndoi, într-o seară, pînă către miezul nopții. Și furau cuvintele unul altuia, se completau, se contraziceau; era ca și cum aș fi ascultat un izvor de munte, care de prea multă, neastîmpărată vioioșie, sare într-un picior de pe o piatră pe alta...

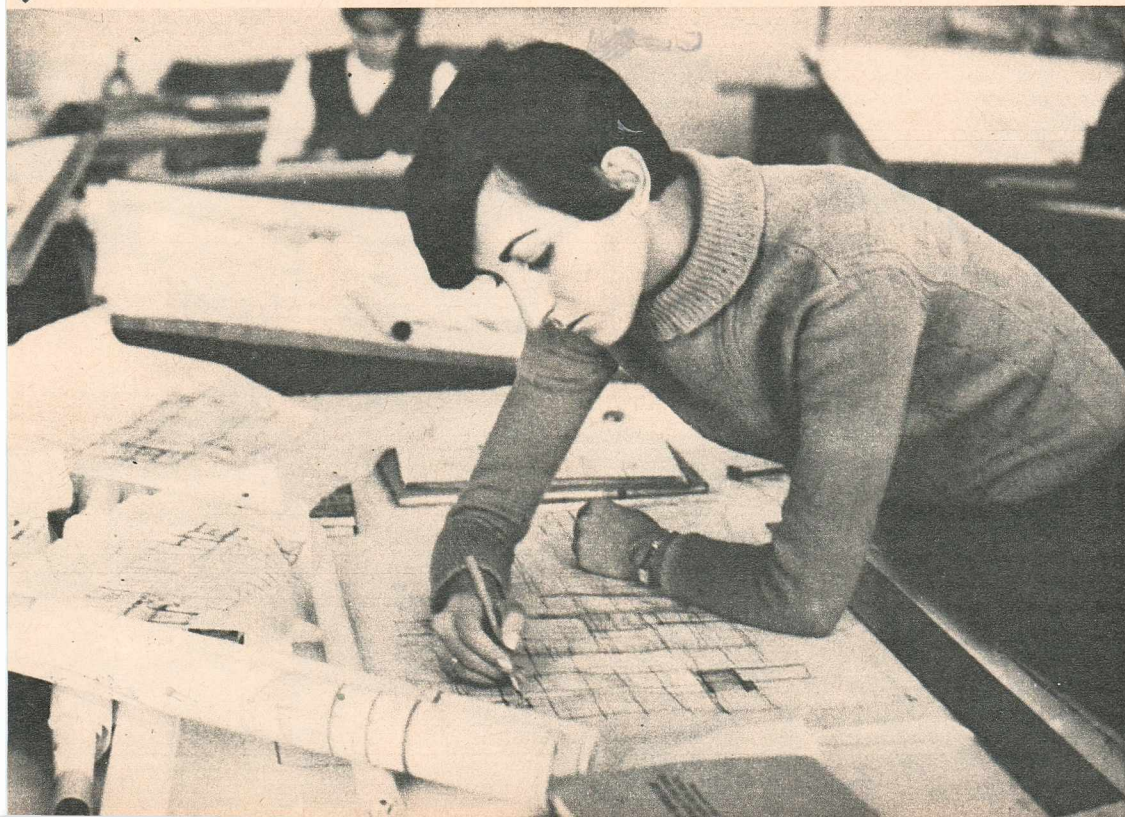
— Baia Mare e un oraș absolut unic...

(Continuare în pag. 20)

«Palat politico-administrativ ca în Baia Mare nu găsești în nici un oraș din țară» — zic maramureșenii. Și nu numai ei. E rîndul celor mai tineri arhitecți ai județului să schimbe păreri în legătură cu detaliile noului edificiu arhitectonic.



În proiect pentru Tirgu Lăpuș: «Poți ameți de bucurie, dacă îți reușește. Și trebuie...»



dialog cu cititorii

de H. DONA

Nici nu s-a uscat bine cerneala de pe ultimul număr al «Flacării» și am primit o scrisoare în legătură cu problemele ridicate de ancheta privitoare la studierea limbilor străine în țara noastră. Autorul scrisorii, cititorul N. Crăinișanu din Tecuci, se arată vajnic partizan al extinderii continue a acestor studii. În scopul impulsării lor, dumneasa propune și cîteva măsuri pe care ne permitem să le consemnăm pe scurt: a) asigurarea unor stimulente materiale pentru cei ce stăpînesc perfect una sau mai multe limbi străine (într-o oarecare măsură asemenea stimulente sînt folosite și actualmente — n.n.), b) organizarea pentru elevii, studenții și alți cursanți care obțin succese deosebite în asimilarea unei limbi, a unor excursii în țara în care limba respectivă este folosită curent (cu observația că măsura respectivă ar avea doar valoare de recompensă, neputîndu-se aștepta ca într-o excursie tip O.N.T. — de 7, 10, 14 zile — cineva să-și perfecționeze substanțial cunoștințele — n.n.), c) dotarea tuturor centrelor din țară cu material audio-vizual modern, d) încurajarea schimburilor de ilustrate, timbre, corespondență între tinerii din țara noastră și tinerii din străinătate, e) organizarea citorva școli generale și licee în care toate obiectele să fie predate într-o limbă de circulație internațională, f) organizarea citorva cinematografe în care filmele să fie proiectate fără subtitluri (treaba asta o face televiziunea, proiectîndu-ne cîteodată — ce-i drept, mai rar în ultimul timp — filme cu subtitluri pur și simplu ilizibile — n.n.) etc., etc. Fără a fi de acord cu toate propunerile, le-am înșirat mai sus, pentru a stimula și observațiile altor cititori. Pînă una-alta, să nu uităm însă că avem, în primul rînd, datoria de a învăța bine limba română.

Cititoarea Valeria Pascu din București are o propunere. Ținînd seama de faptul că «una dintre trăsăturile specifice ale contemporaneității este dezvoltarea considerabilă a serviciilor», dumneasa sugerează înființarea «deocamdată în Capitală și, eventual, în alte cîteva centre importante», a unor «birouri sau agenții» care să-l debareze pe cetățean de sarcina «adesea plictisitoare, totdeauna consumatoare de timp prețios», de a întreprinde diferite demersuri pe la instituții și administrații. Cine are nevoie să-și scoată sau să-și autentifice un act, să-și procure o dovadă, o aprobare (sau o negație), să se înscrie într-un tabel sau listă, să capete o informație, nu va mai trebui să se ostenească personal, pierzînd timp și îngreunînd — din nepricepere sau necunoașterea regulamentelor — și munca instituțiilor la care apelează. Toate aceste operații, propune tovarășa Pascu, să poată fi făcute — contraplată, desigur — de către agențiile proiectate. Fiind noi înșine lipsiți de talent în materie de pătrundere și «descurcare» la autorități, propunerea ni se pare interesantă. Poate că cei în drept — Consiliul popular?, cooperăția meșteșugărească? — vor reflecta asupra ei.

Scrisoarea cititorului V. Mironiuc din Ploiești, conținînd unele observații cu privire la programele de televiziune, a fost înmînată telecronicareii noastre. Pînă la primirea unui răspuns nu ne putem totuși opri să nu corectăm o nedreptate. Corespondentul ploieștean acuză — absolut de pomană, după părerea noastră — televiziunea că ne-ar priva de «multe dintre seriarele cele mai apreciate pe micile ecrane ale lumii». Nu e adevărat. Cele mai de succes seriale la toate televiziunile importante au fost în ultimii ani: «Sfîntul», «Baronul», «Răzbușătorii», «Incoruptibili», «Vidocq», «Bonanza», «Forsyete Saga», «Iluzii pierdute». Toate statisticile confirmă acest fapt. Nici din punct de vedere al operativității nu stăm prost: televiziunea franceză prezintă abia acum «Forsyete Saga», televiziunea din R.F.G. n-a terminat încă «Răzbușătorii» etc. Dintre seriarele de răsunset, doar unul n-a sosit încă la noi: «Odiseea» (a nu se confunda cu penibila parodie transmisă acum cîteva săptămîni!).

Mulțumim studentului Nelu Blaga din Arad care, primul dintre cititori, ne-a sesizat o greșeală, pe care, de altfel, o remarcasem și noi (cu întîrziere, din păcate). Bineînțeles că cele două fotografii apărute la rubrica «Reportaj de șapte zile» din nr. 40 nu reprezintă o construcție din Arad, ci celebrul Palat baroc din Oradea. De altfel, ce avea să caute Muzeul Țării Crișurilor la Arad care, așa cum știm cu toții (măcar de la inundații), se află așezat pe Mureș?

Îndeplinindu-ne o datorie devenită tradițională, anunțăm că cititorul Iordache Rotaru din Hunedoara, bloc E. 4, ap. 37, ține la dispoziția doritorilor colecția completă a «Flacării» din 1965 încoace.

O, mai dați-le jos din leagăn!

De la o vreme, televiziunea din mai toate țările a ajuns la concluzia că nu e bine, nu e de loc bine, ca un cântăreț să se prezinte pur și simplu în fața publicului și să cânte... În virtutea acestei idei cântăreții au fost puși să se miște, li s-au dat tot felul de îndeletniciri mai practice. Dacă tot cântă să mai facă și altceva, să conducă mașina, să dea restul într-un magazin, mă rog, treabă ar fi destulă... Așa că vedem cântăreți care cântă în timp ce conduc mașina pe străzi foarte aglomerate; în ciuda aglomerației și a traficului intens ei își amintesc ori de satul natal, ori de vraja primului sărut, de la caz la caz... Sînt atenți la depășiri, dar în același timp își răscolește și inima cu o melodie care-ți amintește, chiar și-n orele de vîrf, de prima iubire...

Pînă aici, a fost cum a mai fost... Să conduci mașină și să cânti — parcă totuși e posibil... Deși cred, s-ar putea să greșesc, că la volan nu se poate cînta chiar oricum... Nu se poate să gonești cu 90 km pe oră și să regreti — într-o asemenea viteză — prima iubire. Cred că pentru un asemenea nobil sentiment ar fi necesar o viteză mai moderată. Gluma s-a îngroșat cînd cântăreții au început să cînte zburînd... Ai impresia că tot văzduhul e populat de tineri care au făcut contracte cu O.S.T.A. Toți zboară și cântă... În leagăne, în teleferice, în baloane, în planele — fiecare cu ce găsește, fiecare cu ce crede că-l prinde mai bine... Timbrul unei voci se asociază mai firesc cu telefericul, alt timbru se asortează de minune cu graba unui planor de concurs...

Hai să spunem că muzica și telefericul ar avea o legătură secretă... Nu se poate să zbori peste munți și să nu simți nevoia să cânti... Cântărețul și, mai ales, cântărețele au fost așezate — în proporție de masă — în leagăne. Vezi femei în toată firea care se dau în leagăn și-și plîng iubirea — evident neîmpărtășită... Că dacă era reciprocă, nu se mai dădeau în leagăn. Suferă și se învîrtesc... O dată, merge... A doua oară — nu sîntem prea exigenți — merge, merge și a doua oară. Poate că nici chiar a treia oară nu ne-ar fi enervat. Dar pînă la urmă s-a transformat într-o obișnuință. Nu mai găsești un cântăreț pe pămînt. Toți sînt în aer. Cum apare o cântăreață, cum e pofțită să ia loc în leagăn și să ne cînte ceva. Ajunge! Au zburat și s-au legănat destul! Oameni buni, mai dați-le JOS din leagăn!

absente nemo- tivate

(Urmare din pag. 19)

- Ați fost pe Valea Izei? Arhitectura e uluitoare...
 - Simbătă seara am fost invitați la o nuntă maramureșeană. Nu mi-aș fi închipuit că mai există atîta autentică poezie...
 - Cum vi se pare noul palat politico-administrativ al județului? Dar Casa de cultură?
 - Dar hotelul turistic?
 - Fac un proiect pentru Tîrgu Lăpuș. Într-o singură clădire, o mulțime de funcțiuni: spații de cazare, bar, restaurant, cîrmangerie, acumă trebuie să includ și o cramă... Poti ameti de bucurie, dacă îți reușește. Și nici nu concep...
 - La București așteptam zece ani ca să mi se încredințeze atîta încredere și libertate de creație... Eu proiectez viitoarea Piață a Unirii. Știți, pe locul fostei gări. Blocuri, magazine, o casă de mode cum nu s-a mai văzut...
 - Am avut noroc!
 - Să știi c-am avut!
- De fapt, pe cei doi tineri arhitecți i-am cunoscut în oraș, înainte de a ști cine sînt. Erau la un restaurant, se apropiaseră de teighea și studiau etichetele de pe sticle cu sfială evidentă. La masă îi așteptau niște colegi.
- Whisky! — a hotărît fata. Cîte 50 de grame.
 - E prea scump!
 - Așa am promis!

*Proaspăta absolventă
a Institutului de mine din Petroșeni
este acum la ea acasă,
între vagonetii care coboară
la flotația exploatarii de minereuri Baia Sprie.
«La ea acasă» —
în accepția cea mai strictă:
de curînd, n-o mai cheamă
Emilia Manolescu, ci Komarnicki,
la fel ca pe fostul coleg și actualul ei soț.
Au primit, la cinci zile după sosire,
un apartament
și cu toate că unul e din Turda,
iar altul din Orăștie,
sînt asimilați practic și afectiv
vieții orașului minerilor.*

Am suris atunci, pe dinăuntru (cu oarecare îngădu-nță, recunosc), la auzul dialogului. Nu știam că arhitectii Olga Gluovacov și Mihail Cristian Ionescu luaseră în ziua aceea prima lor leafă.

I-am ascultat, după ce ne cunoscusem, cum visau cu glas tare la viitoarele lor garsoniere. Eu am s-o împodobesc așa... Eu am să atîrn pe pereti... Din nefericire, Institutul județean de proiectare nu se grăbește să le implinească bucuria, și promisiunile directorului — ing. Andrei Rusu — riscă să semene scepticism... Și zău că-i păcat. Pentru că acești copii, care au ajuns oameni mari și stăpîni pe picioarele lor, au îndrăgit atît de mult Maramureșul, încît e o nedreptate să le lași senzația că nu sînt la ei acasă. Or, fără o adresă stabilă în Baia Mare nu te poți simți într-alt fel!

Cînd mi-a spus tata cît e de frumos aici, mă împotriveam gîndului așa, din spirit de contradicție. Și cînd am ajuns, a fost pur și simplu «un coup de foudre» (Olguța se roșește ca și cum ar mărturisi o dragoste fulgerătoare pentru un băiat). Știți, mi se pare util nu numai pentru meserie să trăiesc la Baia Mare. De cînd sînt aici, parcă am învățat să vorbesc mai bine românește. La București contaminarea de neologisme sau clișee stereotipe șmecherești...

Cei doi prieteni ai mei (fiindcă îi simt așa, nici vorbă) n-au jurat că vor rămîne toată viața lor în Maramureș. Dar așa cum i-am cunoscut, parcă îmi înclin să cred (mă feresc și eu cum pot de anticipații...) că Maramureșul va cîștiga, prin ei, un spor de sinceră frumusețe.

CINE PIERDE PÎNĂ LA URMĂ?

N-aș vrea să par exclusivistă. Dar cele două categorii de biografie asupra cărora m-am oprit mai îndelung, mi s-au părut concludente. În primul caz suma pierderilor înclină să tragă mai greu la liceul din Sighet. Dar cît se pîgubește pictorița monumentală? O să afle mai curînd sau mai tîrziu, cînd, în orice caz, cei doi arhitecți tineri vor fi adunați în ei o bogăție certă.

Neconcludentă este, în schimb, proporția, dacă e judecată după cele două exemple. Adică, pentru cuvenita precizare, nu-i vorba de loc despre 50 la sută pro și 50 la sută contra.

Bunăoară, Inspectoratul școlar județean a întocmit o situație din care reiese că au fost repartizați anul acesta în Maramureș 65 de educatoare, 86 de învățători și 150 de profesori. Dintre toți aceștia doar 15 profesori nu și-au ocupat posturile. Deci procentul «dezertantilor» e mic. Și nu numai în materie de cadre didactice.





poftă bună, mister Coo!

Presupun că ați auzit de mult, sau de multe ori, o anecdotă care începea cam așa... Un cow boy a intrat într-o zi pe usa unui «saloon» dintr-un oraș din vestul sălbatic, a cerut barmanului un pahar cu whisky, a vărsat conținutul și a mincat paharul...

Spre deosebire de eroul anecdotei, inginerul Bill Coo nu mai aruncă conținutul paharului cu coniac pe care-l comandă la barul unde-și ia în mod obișnuit aperitivul ci, după ce dă pe gât lichidul, cu același apetit consumă și paharul, cu picior cu tot...

Strict autentic!



merci, nu servesc!

Desigur, nu o dată ați remarcat, cu ironie, inutilitatea vreunui panou cu inscripția «Nu rupeți flori», așezat prin locuri unde n-ai pomeneală de vegetație. Deopotrivă de nefolositoare ni se pare și inscripția «Nu înotați», de pe malul acestui lac din Homosassa Springs — Florida...

rochia evoluției

Sub acest titlu, nițel cam pompos, puțin cam prezumțios, creatorii de modă parizieni au lansat o campanie pentru ceea ce numesc ei Moda anului 2000. După cum se vede din fotografie, toaletele sînt confecționate exclusiv din alte materiale decît textilele, și în primul rînd din materiale plastice. Dar nu acesta este elementul revoluționar, ci posibilitatea ca din același compleu, prin descompuneri și recompuneri succesive, să se obțină o rochie de seară sau una de stradă, o «maxi», o «midi» sau o «mini», un taior sau un slip și așa mai departe...



DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS

POSTA*

Rubrică redactată de Aurel CRIȘAN

Reamintesc celor ce doresc să afle amănunte cu privire la activitatea Administrației Asigurărilor de Stat și la măsurile de prevedere ce se pot lua prin această instituție, că pot telefona la 15 4264 (zilnic, între 7,30 și 10) sau pot scrie pe adresa redacției (Rev. «Flacăra» pentru «Poșta Adas», Piața Scintei nr. 1) sau a Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5—București) menționînd pe plic: Pentru «POSTA ADAS».

NICOLAE STĂVROIU, str. Mămurari nr. 18. Nu vă pot indica o asigurare atît de complexă încît să cuprindă toate riscurile la care vă referiți. Încheiați însă, separat, o asigurare complexă a gospodăriei și o asigurare familială mixtă de viață. Primele ce se plătesc de către asigurat sînt deosebit de convenabile iar cuprinderea în asigurare este foarte largă. Solicitați alte amănunte de la orice lucrător sau la unitățile ADAS. Vă expediez, poștal, două prospecte editate de ADAS, care sper să vă intereseze.

NICOLAE DUMITRU, Loco. Ne întrebați ce riscuri se cuprind în asigurarea de accidente. Iată cîteva: explozia, prăbușirea de teren, lovirea, căderea, alunecarea, atacul din partea altei persoane sau a unui animal, trăsnetul, acțiunea curentului electric, arsura, degerarea, inecul etc.

CONSTANTIN VRABIE — Ploiești. Ați fost accidentat pe stradă de un autocamion. Doriți să știți dacă, în acest caz, ADAS plătește vreo sumă, ținînd seama de faptul că ați încheiat cu 10 zile înainte de lovire o ASIGURARE DE ACCIDENTE. Da, tovarășe Constantin. ADAS vă va plăti un procent din suma asigurată, echivalent cu invaliditatea permanentă parțială, sau întreaga sumă asigurată, dacă invaliditatea permanentă— ce a rezultat în urma accidentului— este totală. Am telefonat imediat ce am primit scrisoarea dv., direcției județene ADAS-Prahova. Sinteți așteptat pentru lămuriri și reglementarea drepturilor ce vi se cuvin.

MARIN GHIDICEANU, șos. Ștefan cel Mare nr. 268. S-a cercetat operativ sesizarea dv. Direcția ADAS a Municipiului București a promis că va lua măsurile corespunzătoare. Reveniți, telefonic, dacă mai este cazul.

TINA IOANOVICI, Titan — bloc H 3. Nu, asigurarea complexă a gospodăriilor cetățenilor nu este obligatorie, ci FACULTATIVĂ. Dacă doriți să luați o astfel de măsură de prevedere, adresați-vă PUNCTULUI OPERATIV DE LUCRU — ADAS al sectorului în care locuiți.





Muncitori de la Atelierele «Grivita»-C.F.R.-București în timpul grevei generale din octombrie 1920, fotografiați în pădurea Grand.

Tabel cuprinzind conducători și participanți la greva generală din Ploiești, arestați de Brigada de siguranță din acest oraș — octombrie 1920.

60-20 r. c. 1920

Tabelul

4-0065

Reședința poporului socialist și C. A. din Căminul Ploiești

în întreaga țară în zilele următoare în interesul țării și al clasei

Nr.	Nume și prenume	Cuplatura	Profesiune	Adresa	Observații
1	Ioanich Lupu				
2	Ștefan Popescu				
3	Sava Popescu				
4	Paul Popescu				
5	Teodor Bivolcan				
6	I. Aronson				
7	Samuel Aronson				
8	Rebecca Aronson				
9	Ionica Aronson				
10	Emilia Aronson				
11	Y. G. G. G.				
12	Elina Zaharia				
13	Emilia Zaharia				
14	Maria Zaharia				
15	C. Aronson				
16	C. Popescu				
17	C. Popescu				
18	Ștefan Popescu				
19	Ștefan Popescu				
20	Ștefan Popescu				
21	Ștefan Popescu				
22	Ștefan Popescu				
23	Ștefan Popescu				
24	Ștefan Popescu				
25	Ștefan Popescu				
26	Ștefan Popescu				
27	Ștefan Popescu				
28	Ștefan Popescu				
29	Ștefan Popescu				
30	Ștefan Popescu				



Participanții din valea Jului la greva generală.

Grup de greviști de la C.F.R.-București în timpul grevei generale din octombrie 1920.



PREFECTUL JUDEȚULUI SIBIU.

Nr. 19

Memorial și decizie arhiștră, necesară
asa și raportului la care se va răspunde:

Termen:

Obiectul:

Către:

Familial Tribunalului reg. rom.

Amplasare a 18 comunități, cu funcționari și muncitori de la
fabrica de muniții din Tâlmăciu sunt în grevă și prin urmare
cauza are consecințe deosebite de interes public, cu conducătorii
greviștilor și de deținuți și arestați.

Prin urmare se cere a se dispune arestarea încaută a următorilor
conducători și participanți la greva generală:

- 1/ Ștefan János
- 2/ Deiaer Marton
- 3/ Ștefan Marton
- 4/ Ștefan Ștefan
- 5/ Ștefan Ștefan

funcționari și salariați, plățiți lunar.

Ștefan János

Ștefan Marton

În prezența areștilor vești și alții a Patruzelele jandar-
meria din Tâlmăciu, unde se vor găsi toate actele și un număr de
jandarmi cu care să se poată pune în legătură în orice caz sau
în caz de necesitate.

după necesitate și rezultat urmăriți a se lua.

Sibiu la 27 octombrie 1920

Ștefan Ștefan

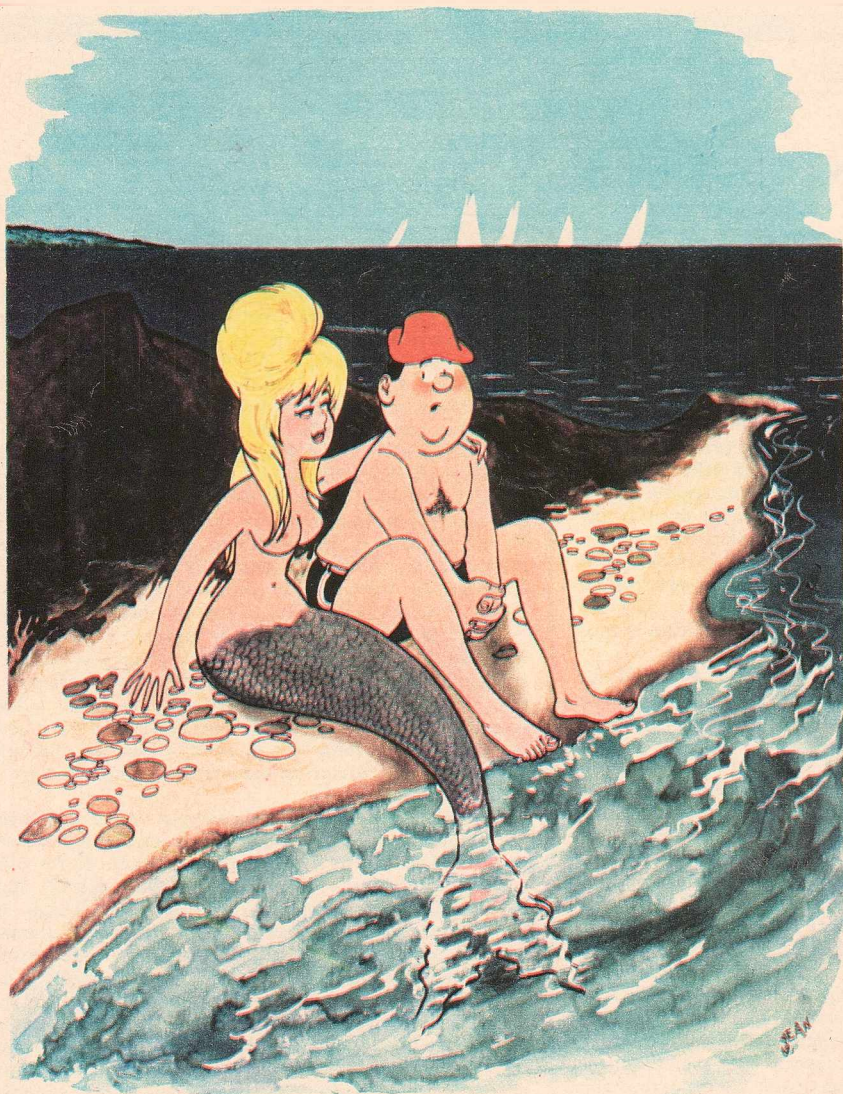
Prefectul

Prefectul județului Sibiu cere aprobarea arestării conducătorilor grevei generale din Tâlmăciu — 27 octombrie 1920.

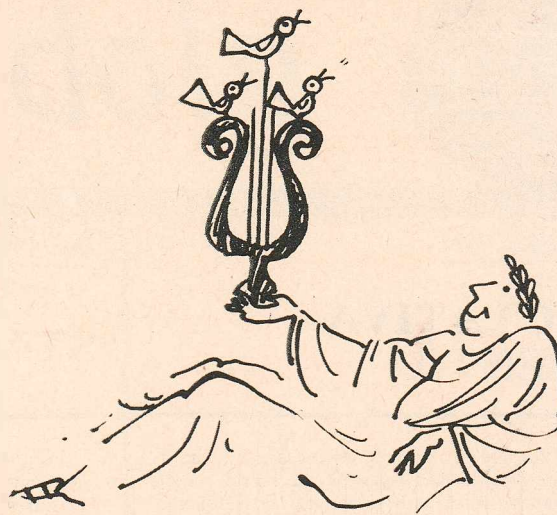
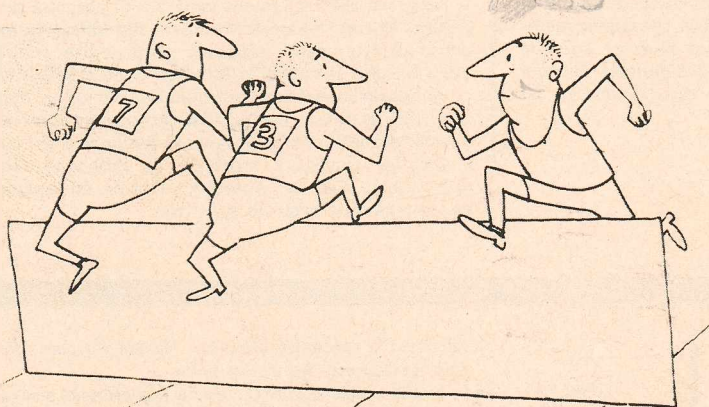


BITTER

APERITIV
*un veritabil
stimulent
al apetitului*



— Mi se pare că nevastă-mea are ceva bănuțeli... Mă tot întrebă de ce miroasă pește...



INTERMEZZO LIRIC

1	M	2	i	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2													
3													
4													
5													
6													
7												Δ	
8												O	
9												I	
10												N	
11												A	
12													
13													

ORIZONTAL: 1) «Pe-un picior de plai/ Pe-o gură de rai» — «Oglinda dragostei» (Ed. Deda). 2) «Zorile» (Tem. Popa) — Cîntărețul din Lesbos. 3) «Raze de lumină» (Veronica Miclă) — «Melodia amintirilor» (R. Șerban). 4) Cere un răspuns — «Iubire, bibelou de porțelan» (Ion Minulescu). 5) Arie capo et fine! — Umbră fugară — Ca neîntinutul ghiocel. 6) Operă de Planquette — «Cîmpie albastră cu flori de lumină» (M. Eminescu) — Sere! 7) Fata cîntată de Ion Vasilescu — «Vesnicul» (L. Blaga). 8) «Un pat din tinere ramuri» (pl. M. Eminescu) — «Cine mă iubește» (Fl. Delmar). 9) La izvor, la izvoarăș! — Și toate celelalte la un loc — I s-au adăugat podoabe. 10) «Mama» (reg. A. Giroveanu) — Cîntecul ogoarelor — Leonora nr. 1 și nr. 2! 11) Refren la «Ciocîrlia» — Cucă! — «Mireasa brazilor geometrice și-a hol-delor însămițate» (I. Minulescu). 12) «Cîntec de noapte» (Panait Cerna). 13)

«Invitație» (pl. M. Beniuc) — «La vîrsta întrebărilor» (G. Grigoriu).

VERTICAL: 1) «Paiate» (Leoncavallo) — Oglinda licuricilor cerești. 2) Allegro — «Vise, vise» (P. Hurmuzescu). 3) «Ceasurile» (D. Anghel) — «Chemarea» (T. Arghezi) — «O șuviță de păr» (pl. S. Adamo). 4) Belșug de toamnă — Cea de departe — Emis! 5) Se iau din iubire! — Harapnic — «Balada corbilor» (G. Topirceanu). 6) Suita a III-a «Săteasca» (G. Enescu) — În fericire! 7) «Țarina» (T. Brediceanu) — «Durere» (pl. Al. Vlahuță). 8) «Pajul Cupidon, vicleanul» (M. Eminescu) — Simfonia a III-a (Beethoven). 9) «Iubite București» (Th. Sibiceanu) — «Veste» (Blaga) — Tunde invers! 10) «O simplă melodie» (G. Dendrino) — Fluieraș de soc. 11) Frumosul Lido — «Nu-s vorbe-n zbor» (V. Vasilache). 12) «Lină, Cătălină» mică (R. Șerban) — «Ana Lugojana» (I. Vidu).

Sofia BUCURESCU

Dezlegarea jocului «FERICIRE», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) PLAUT — VLAHUTA. 2) SILVIA — ELISEU. 3) Y — BACOVIA — AUR. 4) CRET — LAF — ORRO. 5) HAR — VIS — OP — IR. 6) ESTET — IBSEN — A. 7) TIP — EL — CROM. 8) BI — IONEL — ERAM. 9) A — ACCES — ATASA. 10) IERȚA — CARE — LR. 11) ARIE — LUCA — MII. 12) EMOTIE — ODIHNA.



glob - comentariu

George SERAFIN

EXPECTATIVĂ APARENTĂ

Au oare dreptate cei ce afirmă că dincoace și dincolo de Suez predomină expectativa? Aparent. Căci dacă armele au tăcut în zona Canalului, activitatea politică și diplomatică se menține pretutindeni la un înalt grad de efervescență.

Moartea președintelui Nasser a răscolit adânc lumea arabă, a impresionat puternic întreaga opinie publică internațională. Dacă leitmotivul comentariilor — tipărite sau vorbite — în legătură cu dispariția acestui mare om de stat era: după Nasser, ce va urma?, această întrebare exprima laconic atât un omagiu adus personalității fostului președinte egiptean, cât și preocuparea față de desfășurarea ulterioară a evenimentelor din regiune.

În R.A.U., o serie de declarații definesc orientarea țării în conjunctura actuală. Anwar Sadat, a cărui candidatură la funcția de președinte, propusă de Comitetul Executiv Suprem al Uniunii Socialiste Arabe, a fost ratificată de Adunarea Națională (confirmarea acestei candidaturi prin referendumul național de joi — când revista noastră se află sub tipar — nu pare îndoielnică), a declarat că va urma politica lui Nasser, precizând într-un interviu că este pentru «o pace negociată, permanentă și nu cu caracter provizoriu». Comitetul Central al Uniunii Socialiste Arabe declara la rândul său că «R.A.U. va continua să fie întru totul alături de poporul palestinian reprezentat prin mișcarea de rezistență».

Între aceasta din urmă și autoritățile regale de la Amman, acordul de încetare a luptelor a pus capăt marilor vărsări de sânge, dar se impunea consolidarea sa. Acestui scop îi este consacrat un alt acord care își propune reglementarea raporturilor dintre autoritățile iordaniene și organizațiile de rezistență, recunoașterea de către regele Hussein doar a unei singure organizații de rezistență, Al Fatah, condusă de Yasser Arafat, ar implica totuși primejdia ca celelalte organizații să nu se considere angajate în acordul de la Cairo.

Iată, așadar, că în cele două probleme-cheie ale Orientului Apropiat — conflictul arabo-israelian și situația populației palestinienilor — expectativa este într-adevăr aparentă. Acut, deocamdată, se impune asentimentul părților în vederea prelungirii acordului de încetare a focului de-a lungul Canalului de Suez, acord ce urmează să expire la 5 noiembrie. Într-un timp, spun optimiștii, misiunea Jarring are șanse de a fi relansată cu prilejul decăderii jubiliare a O.N.U. dintre 14 și 24 octombrie. În Iordania, eliminarea acțiunilor de natură a dezlănțui noi ciocniri între organizațiile de rezistență și trupele regale este în mod cert o cerință fundamentală. În fond, colaborarea constructivă interarabă face și ea parte integrantă din stabilitatea în Orientul Mijlociu.

Reafirmând poziția României față de situația din Orientul Apropiat, președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, declara recent că «trebuie depuse în continuare eforturi pentru rezolvarea politică a crizei din Orientul Apropiat care să ducă la retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate» și că este necesară realizarea de înțelegeri «care să garanteze securitatea și independența tuturor statelor — deci și a Israelului». Referindu-se la situația populației palestinienilor, președintele român sublinia că «nu se poate vorbi de pace în Orientul Apropiat fără să se ajungă la o soluție pentru rezolvarea cerințelor populației palestinienilor. Ne exprimăm speranța — încheia șeful de stat român — că se vor depune eforturi în această direcție și că până la urmă conflictul din Orientul Apropiat se va soluționa pe calea tratativilor».

Dr. N.S. STĂNESCU

STAGNO-INFLAȚIA...

Una din cele mai bine argumentate concluzii ale doctrinei economice este pe cale să fie dezmințită în mod categoric. Până acum exista — destul de larg răspândită în rândurile economiștilor — ideea unei relații directe între conjunctura economiei capitaliste și situația monetară. Astfel, în perioadele de avânt ale acestei economii se considera ca aproape inevitabilă existența unor tendințe inflaționiste, chiar dacă nu era vorba despre o inflație propriu-zisă. Cu alte cuvinte, prețurile tindeau să crească atâta vreme cât cererea de mărfuri stimula sporirea producției. De obicei, aceste puseuri ale ridicării prețurilor nu se transformau într-o inflație propriu-zisă, pentru că oferta de mărfuri creștea relativ accelerat în condițiile avântului («boom»-ului) conjunctural, iar pe de altă parte veniturile populației nu urmau curba ascendentă a producției decât cu o mare întârziere și încetau să mai urce în momentul în care economia intra în faza de criză.

Observațiile făcute generații de-a rândul au confirmat aceste tendințe cărora li se atribuia o valabilitate aproape logică. La rândul ei, logica doctrinei economice găsea în desfășurarea fenomenelor respective o schemă perfect explicabilă.

Ultimii ani par să aducă un corectiv brutal. În toate țările occidentale are loc o depreciere a puterii de cumpărare a monedelor naționale, depreciere pe care cercurile oficiale o recunosc. Legind-o de vechea schemă, mulți experți guvernamentali au socotit-o ca fiind perfect justificată și nu au dat semne de îngrijorare. Recenta sesiune a Fondului Monetar Internațional, desfășurată la Copenhaga, a trebuit însă să constate că s-a schimbat ceva: paralel cu tendințele tot mai accentuate de inflație, economia multor țări occidentale manifestă semne de stagnare economică. Leacurile împotriva inflației contravin însă teraputeice cerute de fenomenele unei proaste conjuncturi. De aici întrebarea devenită dramatică — prin acuitatea ei — pentru unele guverne occidentale: ce este mai urgent sau mai important — să se pună capăt urcării prețurilor și devalorizării monedei sau să se stimuleze cât mai rapidă relansare a conjuncturii? Dar se pune problema: prioritatea acordată unuia dintre aceste obiective nu riscă să agraveze evoluția celui-alt?

De aceea, pare să se creeze situația unei împăcări cu o realitate care nemulțumește pe toată lumea — de la populația salariată și până la oamenii de afaceri, realitate pe care am putea-o denumi stagno-inflație: o stagnare simultană a inflației. Soluțiile oferite de mijloacele obișnuite ale politicii economice nu mai sînt socotite suficiente de puternice pentru a combate virusul unei boli până acum necunoscute și, deci, nestudiate. Iar soluția radicală — o criză «clasică» de supraproducție — nu se profilează încă, momentan cel puțin. Aceasta îi și făcea pe unii experți să considere că soluția s-ar găsi în domeniul sistemului monetar extern și anume într-o eliberare a devizelor de rigorile parității fixe și «legiferarea» parităților fluctuante. Refuzul sesiunii F.M.I. de la Copenhaga de a accepta însă un asemenea medicament își găsește explicația în temerea că ea ar însemna oficializarea inflației internaționale occidentale într-un context conjunctural nefavorabil, din care nimeni nu ar mai ști cum să se iasă.

Venera ANGHEL

IRAN: APĂRAREA PETROLULUI

Reluate recent la Teheran, negocierile dintre guvernul iranian și Consorțiul petrolier occidental au o semnificație majoră pentru țara care deține primul loc între producătorii de «aur negru» din Orientul Mijlociu. Iranul cere companiilor grupate în acest Consorțiu ca în schimbul concesiunilor primite să plătească redevențe sporite, care să totalizeze șase miliarde dolari în următorii cinci ani. În 1970 guvernul de la Teheran a stabilit ca societățile petroliere în cauză să acorde statului suma de 1,1 miliarde dolari, pe baza creșterii producției de țiței la 210 milioane tone (cu circa 40 milioane tone mai mult comparativ cu 1969), Iranul urmînd să se situeze astfel pe locul al treilea în ierarhia mondială a petrolului, după S.U.A. și U.R.S.S. Aceste exigențe sînt formulate în contextul politicii de valorificare în interesul național a imenselor resurse petroliere, pornind de la certitudinea unei legături inestructibile între destinul economic al Iranului și principala bogăție a subsolului său. Veniturile obținute din exploatarea petrolului sînt sursa esențială de finanțare a investițiilor prevăzute de cel de-al patrulea plan cincinal (1968-1972), menit să accelereze dezvoltarea economică a Iranului, plasîndu-l pe orbita progresului corespunzător ultimului sfert al secolului al XX-lea.

Firmele care fac parte din Consorțiu, respectiv «British Petroleum», principala acționară, societatea anglo-olandeză «Royal Dutch Shell», «Compagnie Francaise du Pétrole», societățile americane «Gulf», «Mobil Oil», «Jersey Standard», «California Standard», «Texaco» și «Irricon» încearcă, însă, să se sustragă cererilor guvernului iranian. După ce au fost nevoite să accepte majorarea redevențelor la un miliard de dolari anual, pentru a nu pierde 50% din terenurile concesionate, companiile amintite au recurs la o tactică de tergiversare, tratativele cu guvernul iranian fiind întrerupte sau aminate de mai multe ori. Ele pretextează că angajamentele lor internaționale nu le-ar permite să acorde privilegiul nici uneia dintre țările cu care au încheiat contracte și că sporirea producției de petrol iranian ar accentua supraproducția de «aur negru» pe piața mondială.

Iranul își menține însă cu fermitate poziția. «Nici un acord nu poate rămîne în vigoare dacă rezultatele sale contravin intereselor naționale. Nimeni nu are dreptul să exercite presiuni asupra guvernului și să frustreze națiunea de drepturile sale de a beneficia de bogățiile naționale» — sublinia șahinșahul Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr.

Consorțiul se află într-o situație din ce în ce mai dificilă, neputînd să ignoreze schimbările intervenite de la data creării sale (imediat după naționalizarea, în 1951, a companiei «Anglo-Iranian Oil»), cînd s-a încercat să se evite o confruntare violentă între englezi și iranieni) pînă în prezent. El a fost nevoit să facă în ultimul an «concesii pe care altădată nici n-ar fi fost dispus să le discute» — remarcă «Economist».

Faptul că «Iranul a invins în bătălia sa deschisă cu Consorțiul» («Times») depășește însă prin semnificațiile pe care le are sfera intereselor naționale propriu-zise, putînd determina mutații sensibile în întreaga lume a «aurului negru» și îndeosebi în politica petrolieră în Orientul Mijlociu. În condițiile în care în majoritatea țărilor ce dispun de bogății petrolifere se afirmă cu pregnanță tendințele de reapreciere a vechilor contracte încheiate cu monopolurile străine (Libia, Irak, Algeria, Kuweit), efectele exemplului oferit de Iran nu sînt greu de prevăzut.

telex

- ROMA ● 1970 se dovedește un nou an dificil pentru industria automobilistică italiană: în primele opt luni producția a scăzut cu 2,7% (după ce în 1969 scăzuse cu alte 4,10%, iar exporturile — cu 8,35%).
- BELFAST ● S-a anunțat oficial că alegerile în organele locale din Irlanda de Nord, programate inițial în octombrie a.c., nu vor avea loc înainte de 1972. Fiind vorba de primele alegeri după reforma electorală pe baza principiului «one man, one vote», aminarea e considerată o victorie a aripii drepte a partidului de guvernămînt.
- PARIS ● Succesul experienței lanus II, în cursul căreia trei scufundători au coborît de două ori pe zi la 250 m (record de activitate submarină), demonstrează posibilitatea deschiderii unor șantiere permițînd exploatarea întregului platou continental.
- MOSCOVA ● Un nou mare port comercial maritim ia naștere în Orientul îndepărtat sovietic, în golful Vranghel. La proiectarea portului

GENEVA

- participă și specialiști japonezi. Navele vor porni de aici spre Asia de sud-est, Australia, India.
- În cadrul comisiei O.N.U. pentru stupefiante, delegatul american a declarat că «Congresul S.U.A. e gata să ia toate măsurile pentru a opri intrarea drogurilor». Au fost semnate acorduri de cooperare între S.U.A., Mexic și Franța.

SINGAPORE

- Dezvoltarea industrială prevăzută pentru următorii zece ani va necesita 4 000 ingineri. Pentru formarea de cadre calificate naționale se preconizează creșterea capacității facultăților tehnice, în așa fel ca numărul absolvenților să poată ajunge la 800 pe an.

LONDRA

- Marea Britanie e din ce în ce mai mult considerată «marea bolnavă a economiilor occidentale». De la sfîrșitul războiului, bogăția ei crește de două ori mai încet decît a celorlalte țări capitaliste dezvoltate; din punct de vedere al produsului real pe cap de locuitor, Anglia a trecut în rîndul acestora, de pe locul 5 pe locul 13.

Dic. BABOIAN

REVIRIMENTUL DIN ANZI

Continental acesta fabulos, de unde ne parvin în ultima vreme vești succesive despre seisme politice echivalente unor răsturnări cu profunde și multilaterale efecte, nu a fost niciodată o zonă ferită de marile tensiuni ale frământărilor social-economice. Ceea ce Artur Lundkvist și — înainte sau după el — alți călători contemporani prin America de Sud au denumit «Continental vulcanic», reprezintă într-adevăr un imens focar de contradicții interne, pe fundalul cărora au loc periodic, sau — așa cum se întâmplă acum — în lanț, înfruntări politice determinante pentru noua orientare a lumii latino-americane. Într-un contrast izbitor cu vestitele «pronunciamento»-uri de odinioară, care coboșau la putere în diferite țări sud-americane cliți corupte și militari ultrareacionari, înlocuind un regim antipopular cu altul la fel de antipopular, răsturnările politice care au loc astăzi în America Latină se remarcă prin virulența și profunzimea lor, purtând în multe cazuri pecetea evidenței presiunii irezistibile a maselor populare, care cer soluții radicale, nu șovăieli și compromisuri. Revirimentul din Anzi poate fi considerat, în acest sens, semnificativ și exemplar totodată. În Peru, în Chile, în Bolivia puciurile militare de operetă se dovedesc inoperante; pas cu pas părțile care se pronunță pentru o politică realistă de independență națională și justiție socială cîștigă teren, obligînd politicile reacționare de politicieni, cu sau fără uniformă, să se retragă și ridicîndu-se cu fermitate împotriva furii bogățiilor naționale de către companiile străine.

Plaza de Las Armas din Lima, președintele Republicii Peru declară solemn, adresîndu-se mulțimii: «Sîntem anajați într-un proces de transformare națională profund ireversibil». Expresie vie a acestui proces, exproprierea sunătoare a firmei «International Petroleum Company» prezintă unul din acele acte de demnitate națională pe care poporul peruvian le cinstește cu litere roșii în calendar.

Santiago de Chile candidatul victorios al coaliției forțelor de stînga în alegeri, Salvador Allende, așteaptă confirmarea sa în funcția de președinte al Republicii Chile. Evenimentul, fără precedent în istoria acestei țări, este cu atât mai stupefiant pentru numeroși comentatori occidentali cît aceștia constată că răsturnarea se produce fără vărsări de sînge. Junta militară reacționară, care l-a înlăturat pe Fernando Candia, n-a supraviețuit ripostei viguroase a forțelor populare, cu sprijinul cărora fotoliul prezidențial din latul Quemado a fost ocupat de generalul Torrez, exponent al curentului progresist din sînul armatei. Pentru prima oară în cei 145 de ani de existență a Republicii chilieni, de la balconul prezidențial a fost rostită promisiunea de a se constitui «un guvern popular sprijinit pe muncitori, țărani, studenți și militari».

Prin caracterul și prin dimensiunile sale, puternicul reviriment din Anzi exercită firesc o atracție fascinantă asupra studenților continentului vulcanic și justifică implicit reflecțiile amare ale exponenților cercurilor reacționare interne ale «puterilor interesate», în legătură cu «exemplul contagios» pe care-l oferă schimbarea radicală a raportului de forțe pe o arie atât de întinsă și atât de nepropice astăzi interesului din afară.

Din Tara de Foc pînă spre culmile înzăpezite ale Anzilor chilieni un puternic curent de trezire națională, de activitate a maselor, se face puternic resimțit, sfărîmînd dificultăți și opreliști, electrizînd milioane de oameni simpli care au avut prea mult și prea îndelung de suferit pentru ca să se dăruiască cu însuflețire cauzei pe care o apără.

Radu BUDEANU

DINAMIZAREA CEYLONULUI

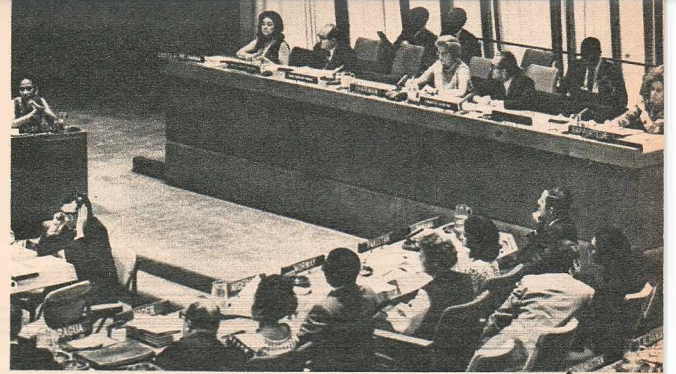
Recent, Partidul Comunist din Ceylon a dat publicității o declarație în care își exprimă sprijinul față de politica guvernului Bandaranaike. Observatorii politici au putut aprecia, de altfel, imediat după strălucita victorie în alegeri a doamnei Shirimavo Bandaranaike că o conducere de stînga, cu o largă bază de masă și hotărîtă să pună în aplicare un program amplu de reforme, reprezintă premisa hotărîtoare pentru ca țara să pornească pe un nou drum. Deși Shirimavo Bandaranaike a mai deținut de două ori, în 1956 și 1960, principalul portofoliu al țării, tensiunea care s-a înregistrat în viața politică, urmare a obstrucțiilor continue ale forțelor de dreapta, nu a permis concretizarea, cu amploarea necesară, a reformelor de modernizare a sistemului social-economic.

În prezent însă observatorii politici, care au apreciat venirea la putere a guvernului Bandaranaike drept «o importantă victorie a socialismului în Ceylon», subliniază că, în actualul context, în care dreapta a pierdut majoritatea pîrghiilor prin care putea submina concretizarea reformelor, principalele sectoare de activitate pot fi, în sfîrșit, stimulate în vederea atingerii obiectului fundamental al forțelor progresiste — ridicarea nivelului de trai al maselor celor mai largi. În această ordine de idei atrage cu precădere atenția faptul că într-o țară care a suportat toate avatarurile colonialismului și se află și astăzi sub dependența metropolei britanice, un guvern național, orientat în mod evident spre stînga, își propune și reușește să cîștige, treaptă cu treaptă, handicapul economic și politic în care forțele de dreapta se complăceau după o metodă devenită clasică.

Ce urmărește în fond guvernul Bandaranaike? Să transforme acest minuscul colț al Commonwealth-ului într-un teritoriu în care între dezideratele populației și politica efectivă de dezvoltare a economiei și societății să nu mai existe hiatusul devenit «tradițional» pentru popoarele lumii a treia. Direcțiile ferme ale programului guvernamental prevăd: naționalizarea băncilor, gestiunea statului asupra principalelor importuri, supravegherea de către stat a activității plantațiilor, o nouă constituție care să transforme Ceylonul în republică etc. Dacă la aceste date esențiale mai adăugăm, succint, înființarea unei largi rețele de școli, a unor institute de învățămînt superior, dezvoltarea sistemului medico-sanitar etc., vom avea un tablou — fie și în linii generale — al momentului istoric în care în Ceylon începe desprinderea din lanțul dependenței față de metropolă, față de textura propriului său sistem social-economic și administrativ de pînă acum.

Comentarii aplică actualei dinamizări a Ceylonului termeni ca «mini-miracol» sau «mini-ofensivă», fapt care oglindește trecerea de la stadiul bunelor intenții la punerea în practică a primelor puncte ale acestei largi și profunde reforme ce vizează industria, agricultura, întreg sistemul administrativ al țării. Desigur, în asemenea condiții, între direcția pe care o ia cursul vieții interne ceyloneze și opțiunile afirmate în sfera relațiilor externe se manifestă, în mod necesar, o strînsă interdependență. Declarația guvernului Bandaranaike subliniază dorința țării sale de a lărgi și aprofunda relațiile economice și politice cu țările socialiste, precum și hotărîrea Ceylonului de a privi în mod lucid realitățile politice ale contemporaneității.

Insula, al cărei destin politic părea să rămînă limitat la notele exotice ale ghidurilor maritime europene învie, după cum se vede, din cenușa propriilor metafore: «insula paradisului», «perla Ecuatorului»...



După încheierea dezbaterilor generale — în cadrul cărora majoritatea celor 72 șefi de delegații care au luat cuvîntul s-au concentrat în principal asupra a trei probleme majore: dezarmarea, dezvoltarea și decolonizarea — lucrările celei de-a 25-a sesiuni a Adunării Generale O. N. U. au continuat să se desfășoare în comitete. În fotografie: aspect din Comitetul nr. 3, pentru probleme sociale, umanitare și culturale, a cărui președintă este reprezentanta țării noastre, Maria Groza.

S.U.A.: ȘCOLI DE STAT, ȘCOLI PĂRȚICULARE

Cu prilejul unei recente vizite în Statele Unite am remarcat, cu mai multe prilejuri, că mulți dintre cei cu care am stat de vorbă își exprimau într-un fel sau altul dorința de a-și înscrie copiii în școli particulare sau mulțumirea că fiii sau fiicele lor frecventează asemenea școli, deși — după cum mi-au spus-o chiar ei — taxele sînt mari și ele se adaugă impozitului pe care îl plătesc oricum pentru întreținerea școlilor municipale. S-ar părea că tendința se explică prin faptul că în școlile particulare materiile sînt predate de cadre didactice mai calificate și mai bine plătite; de asemeni, în aceste școli clasele sînt mici, de 12 sau cel mult 15 elevi (în timp ce în școlile de stat acest număr variază între 30 și 40), după cum este și firesc, copiii capătă cunoștințe mai temeinice și, deci, au șanse mult mai mari de a trece pragul testelor de intrare într-un colegiu.

În cursul unei vizite făcute la o școală municipală din orașul Caldwell, în apropiere de New York, directorul pentru studii, Mr. Fisch, mi-a relatat că școala în care lucrează e mixtă și că în ea învață circa 2.000 de elevi. 65% dintre ei își însușesc cunoștințele la nivelul învățămîntului mediu general, 15% sînt viitori oameni de afaceri, care se pregătesc în mod special pentru această carieră, 14% se pregătesc pentru meseria de stenodactilograf și numai 5% — procentaj cuprinzînd pe elevii cei mai capabili — se vor consacra studiilor superioare în colegii. În sfîrșit, 1% din total îl constituie elevii dintr-o clasă specială destinată copiilor handicapați intelectual.

În aceeași școală am avut prilejul să vizitez diverse ateliere: de lăcătușerie, tîmplărie, auto-mecanică. Mi-am dat seama că atelierele acestea nu sînt numai un fel de anexă a școlii, în care elevii fac lucrări practice o oră, două pe săptămînă, ci un loc în care se muncește și se învață efectiv o meserie. Dar nu numai atît. Tot aici se predau și celelalte obiecte ale programului didactic. La început, recunosc, această formă de învățămînt mi s-a părut ciudată. Aveam să aflu mai tîrziu că sistemul școlar din S.U.A. este caracterizat printr-o mare varietate a programelor de învățămînt, ceea ce, după părerea mea, poate constitui uneori și un dezavantaj: după 12 ani de studiu unii elevi obțin un certificat de maturitate, fără a avea cunoștințe de fizică modernă sau de algebră și fără a-și fi însușit vreo limbă străină. Cît despre învățămîntul superior, mi s-a spus că în mod obișnuit circa 30% din studenții trec de la o facultate la alta în cursul anilor de studiu. Nu rareori un student care, dintr-o pricină sau alta, nu-și poate susține diploma în matematică sau drept, își canalizează eforturile în altă direcție, pentru a obține o diplomă de horticultor, de pildă. Revenind la școlile particulare, trebuie spus că ele sînt organizate în așa fel încît absolvenții lor sînt poată face cît mai bine față examenelor de intrare în colegiu. În comparație cu aceștia, situația elevilor din școlile de stat este oarecum dezavantajată; în plus, dacă vor să înceapă să muncească imediat după absolvirea școlii, acestora le vine mult mai greu să-și găsească de lucru decît, să spunem, unui muncitor calificat.

AI. FEDESCU



◀ Într-o cuvîntare rostită cu prilejul depunerii jurămîntului de către noul guvern, președintele Boliviei, generalul Juan Jose Torrez (în fotografie) a declarat că guvernul său va promova o politică de «pace, prietenie și cooperare cu toate statele, bazată pe principiile autodeterminării și neintervenției», iar în ce privește politica internă președintele Torrez și-a exprimat intenția de «a ataca cauzele fundamentale ale unui sistem de exploatare și dependență».



◀ Pe una din străzile Genovei, după gravele inundații provocate de ploile torențiale care s-au abătut asupra acestui oraș și a zonelor înconjurătoare. O dată cu încetarea ploii, populația, cu ajutorul armatei, a trecut la înlăturarea urmărilor catastrofei, la restabilirea vieții normale.



PEKIN

LA POALELE MUNTelui TIENMU

Corespondență specială de la I. GĂLĂȚEANU

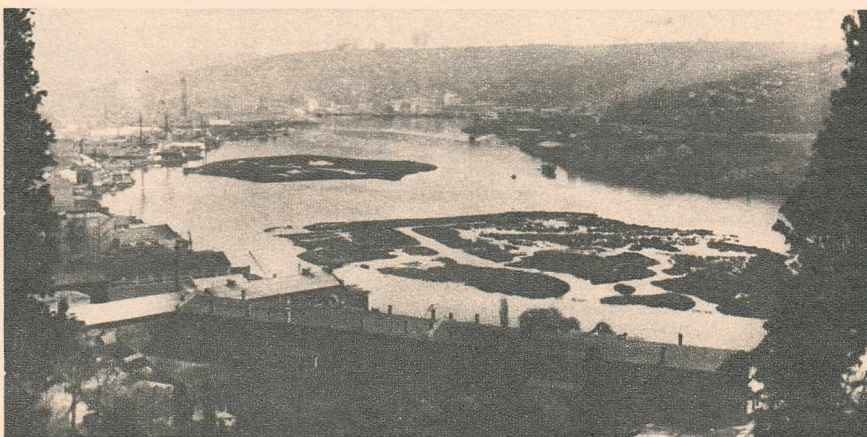
A trecut un an de când membrii brigăzii de producție Nanpao, județul Tunglu, provincia Cekiang, au trăit zile de coșmar. Deși rânilor s-au cicatrizat, în memoria lor sînt încă vii episoadele luptei cu stihiiile naturii, cu marea inundație care s-a abătut asupra județului.

...Casele țăranilor din această brigadă sînt risipite la poalele Muntelui Tienmu, pe malul râului Fenyhui, în partea de vest a provinciei. Anul trecut, pe la începutul lunii iulie, a început să cadă o ploaie torențială care a durat cîteva zile. Cantitatea de precipitații s-a ridicat repede la 320 mm pe centimetrul pătrat. Din munți au început să se rostogolească torenți, riul s-a revărsat din albie. S-au luat măsuri imediate: înfruntînd vîntul puternic și aversele, echipe de șoc s-au îndreptat spre zonele afectate. S-a luptat cu curaj împotriva inundațiilor, pentru salvarea proprietății colective, a animalelor și motoarelor, au fost salvați oameni luați de apele dezlănțuite. Inundațiile au distrus case și ogoare. Toate cele o sută de hectare de terenuri agricole erau sub ape. În afară de 18 case care se aflau pe deal, restul de 206 au fost distruse.

La cinci zile după retragerea apelor oamenilor din Nanpao au început munca de înlăturare a pagubelor. Pe cele 86 de hectare de orez de primăvară spicele erau culcate la pămînt și îngropate în noroi și pietre. Oamenii l-au cules fir cu fir. În cîteva săptămîni au strîns de pe aceste terenuri, cu aspect apocaliptic, 115 tone orez. Paralel cu recoltarea, au trecut la transplantarea orezului de toamnă pe 25 hectare și au semănat cu porumb și hrișcă alte 40 de hectare.

Rezolvînd în mare parte problema cerealelor, țăranii au trecut la munca de reconstrucție propriu-zisă. Au lucrat zi și noapte la construirea unui cuptor care a produs în cîteva luni 170 000 cărămizi și țigle. În scurt timp au fost ridicate case, săli de clasă, ateliere pentru prelucrarea produselor agricole, grajduri și alte construcții. Satul a căpătat o înfățișare nouă. În ciuda zilelor geroase ale iernii, a vîntului care bătea neîncetat, în cîteva luni s-a construit un dig nou, înalt de 4 m, lat de 20 și lung de 700 m, mai mare și mai rezistent decît cel măturat de ape.

În zece luni, mîinile neobosite ale țăranilor au ridicat 245 camere, o librărie, un atelier și un punct sanitar, au instalat lumină electrică și difuzoare. Iar recolta de orez a fost anul acesta cu 100% mai mare decît cea de anul trecut.



Aspectul actual al Cornului de Aur. În fundal, dealul Kasım Pașa.

ISTANBUL

VA DISPĂREA CORNUL DE AUR?

Corespondență specială de la Ali GÜMÜŞ

Golful cunoscut în lumea întreagă sub denumirea de Cornul de Aur și numit de către turcii Halici — lung de 7 kilometri, larg de 800 de metri și adînc de circa 40 metri — este în pericol să dispară din cauza proliferării unor insulițe formate din reziduurile fabricilor ce se află pe malurile sale.

Cornul de Aur — care desparte Istanbulul în două — a intrat în istorie în 1453, cînd sultanul Mahomed al II-lea (1451-1481) s-a văzut în imposibilitate de a-și conduce corăbiile, atît prin Bosfor, cit și prin Cornul

de Aur, din cauza lanțurilor de fier așezate sub apă, între cele două țărmuri, de către bizantini. Ingenios, sultanul a ordonat ridicarea vaselor pe uscat, pe dealul Kasım Pașa, și lansarea lor pe tălpi de lemn imbibate în ulei în apele Cornului de Aur. De aici, ținînd cetatea Bizanțului în bătaia tunurilor aflate pe vasele sale, Mohamed al II-lea a reușit s-o cucerească la 29 mai 1453, după un asediu de 50 de zile.

Pînă în prezent, Cornul de Aur n-a fost curățat niciodată. Se presupune că în apele sale gălbui se găsesc numeroase relicve aparținînd istoriei antice și evului mediu. O firmă vest-germană a făcut statului turc propunerea de a se ocupa de curățirea apelor golfului, cu condiția ca toate obiectele arheologice ce vor fi găsite în cursul operației de curățire să revină firmei respective. Primăria orașului Istanbul a respins această ofertă, preferînd să trateze cu firme turce.

BERLIN

BOGATĂ TOAMNĂ CULTURALĂ

Corespondență specială de la I. CIOARĂ

Timp de două săptămîni viața cultural-artistică din capitala R.D. Germane a fost dominată de tradiționalele «Berliner Festtage des Theaters und der Musik». «Zilele festive» au crescut în amploare cu fiecare nouă ediție — îmi spunea dir. Wolfgang Lippert, care se ocupă de organizarea acestora — devenind un adevărat eveniment în viața cultural-artistică berlineză și a întregii țări, la care vin să-și aducă contribuția personalități și colective artistice dintre cele mai valoroase, din numeroase țări ale lumii. Bogăția manifestărilor din cadrul ediției din acest an — a XIV-a — desfășurată între 27 septembrie și 11 octombrie, se reflectă în faptul că, de pildă, Teatrul de Stat din Berlin a prezentat 12 premiere. Opera și-a îmbogățit repertoriul cu noi lucrări, între care, primită

cu deosebit interes a fost «Joe Hill» de Alan Bush, în faptul că publicul berlinez a avut posibilitatea să cunoască nemijlocit cîteva dintre cele mai reușite spectacole ale teatrelor din Leipzig, Dresda, Halle, avînd incluse în repertoriu piese de autori din R.D.G. și de peste hotare. Totodată, berlinezii au avut satisfacția de a fi gazdele unor nume sonore în viața artistică internațională ca, de pildă, violonistul sovietic Igor Oistrach, mimul francez Marcel Marceau și trupa sa, baletul suedez Birgit-Cullberg, Teatrul de marionete «Hurvinek» din Cehoslovacia, Teatrul Național din Budapesta, ansamblul folcloric «Șota» din Iugoslavia, corul de copii «Bodra Snejana» din Sofia etc. Țara noastră, devenită în ultimii ani o prezență familiară la «Berliner Festtage» — datorită participării la diferitele ediții a Teatrului Național, a Teatrului de Comedie și a celui de păpuși «Tândărică», a corului «Madrigal» — a fost reprezentată în acest an de Teatrul «Ion Creangă». Întîlnindu-l pe directorul teatrului, Ion Lucian, la cîteva ore după ce colectivul teatrului dăduse în sala lui «Theater der Freundschaft» primul spectacol, acesta mi-a arătat că el și întreg colectivul

teatrului se află încă stăpîniți de emoția și bucuria prilejuite de răsunătorul succes reputat. Cum spunea Ilse Rodenberg, directoarea lui «Theater der Freundschaft» — colectiv artistic care a întreprins în aprilie un turneu în țara noastră — frumosul succes al Teatrului «Ion Creangă» este unul din cele mai prețioase daruri la cea de-a 20-a aniversare a teatrului pentru tineret «Freundschaft». După cele două spectacole prezentate în cadrul «Zilelor festive», Teatrul «Ion Creangă» s-a bucurat de o primire la fel de călduroasă din partea publicului spectator din orașele Halle, Magdeburg, Leipzig, Dresda.

AUSTRALIA — CAUZEL TULBURĂRIILOR SOCIALE

În Australia iarna s-a terminat de curînd. O iarnă în cursul căreia s-a desfășurat o neobișnuit de largă mișcare revendicativă. După o grevă a asistentelor medicale la Canberra, una la aeroportul din Sydney, au avut loc altele, de mare amploare, în industria petrolului. Aceste acțiuni sînt consecința unei orientări mai militante a sindicatelor australiene, a luptei acestora pentru mai multă echitate economică și socială.

Economia Australiei cunoaște de 10 ani încoace o creștere deosebit de rapidă, un «boom» neînterupt care a adus în atmosfera de tradițional calm englezesc suflul efervescent al Americii. Datorită recetelor descoperiri de noi și foarte importante resurse naturale (nichel, bauxită, fosfați, petrol, gaz metan), Australia este considerată astăzi un nou Eldorado, atrăgînd atît capitaluri străine (în primul rînd japoneze), cit și emigranți din diferite colțuri ale lumii.

Extracția de mineruri a crescut de la 274 milioane dolari în 1960 la 1 miliard dolari în 1970. Economia țării este pe cale de a se elibera de dependența excesivă de exportul de grâu și lînă, iar industria, deocamdată mai ales cea extractivă, joacă un rol din ce în ce mai important. Produsul național al țării a crescut cu cîte 6% în fiecare din ultimii patru ani. Pentru următorul deceniu specialiștii prevăd o creștere economică reală de 7% anual. Nivelul de trai este ridicat, dar ascunde contraste din ce în ce mai pronunțate. Cei care beneficiază de revărsarea de bogăție a subsolului țării sînt în primul rînd companiile străine și cele naționale. Profiturile ating proporții fabuloase — numai în ultimii doi ani ele au crescut cu 13% și cu 14%. Muncitorului australian îi revine numai o foarte mică parte din bunurile țării. Deși salariile au crescut anul trecut, inflația începe și în această parte a lumii să-și ia obolul din veniturile celor cu salarii mici și mijlocii: prețurile de consum urcă cu 5% pe an.

În aceste condiții, recentele dezbateri în legătură cu viitorul buget au contribuit la exacerbarea nemulțumirilor. Deși se prevede o oarecare reducere a impozitelor



Atenția observatorilor scenei politice britanice a fost concentrată în ultima vreme asupra conferințelor anuale de la Blackpool ale partidelor laburist (a 69-a) și conservator (a 88-a) — cu atît mai mult cu cît partidul laburist se află pentru prima dată după șase ani în opoziție, iar la 22 octombrie urmează să aibă loc prima confruntare directă între cele două partide, în alegerile parțiale din circumscripția electorală Marylebone. În timp ce liderul partidului laburist, Harold Wilson (în stînga), a avut de suportat vii critici din partea delegaților, actualul prim-ministru și lider conservator, Edward Heath (în dreapta), cu toate că poziția guvernului său în privința aderării la Piața comună și îndeosebi a livrărilor de armament către R.S.A. a prilejuit aprinse controverse, a ieșit din conferință cu o poziție întărită — consideră observatorii.



Silviu BRUCAN

Sesiunea jubiliară a O.N.U.

Actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U., marcind un pătrar de veac de existență a organizației, a consacrat acestui jubileu o sesiune specială între 14 și 24 octombrie sub semnul întreitului deziderat al întregii umanități «Pace, Justiție, Progres» — sesiune la care participă circa 70 de șefi de state și guverne.

Lumea contemporană este preocupată și asaltată de un număr atât de mare de probleme spinoase și explozive, încât este perfect explicabil că atenția opiniei publice mondiale se îndreaptă în aceste zile spre organizația în care națiunile și-au pus speranțe imense la sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Deși este extrem de important că O.N.U. există și că oferă o tribună cu puternic ecou reprezentanților popoarelor, speranțele puse în activitatea ei n-au fost realizate. Chiar în zilele acestei sesiuni, când în Orientul Apropiat erau uciși oameni cu miile, iar încordarea ajungea la culme, era evidentă nemulțumirea cvasigenerală a delegațiilor cu privire la rolul insignifiant și ineficace al organizației în rezolvarea unui conflict care afectează pacea și securitatea internațională.

În știința politică constituie însă o axiomă că o organizație nu poate fi mai bună decât membrii săi și, într-adevăr, orice analiză obiectivă a activității O.N.U. trebuie să admită că succesele și eficacitatea organizației depind de măsura în care principiile ei sînt puse în practică de către statele membre. România socialistă are meritul de a fi realizat o deplină concordanță între principii și activitatea ei internațională. Nici un fel de excepție și nici un fel de motivare specială nu trebuie și nu poate să constituie pentru vreo putere premisa încălcării sau violării principiilor Cartei O.N.U. și în primul rînd a inadmisibilității recurgerii la forță pentru rezolvarea litigiilor dintre state. Autoritatea cu care răsună la O.N.U. vocea președintelui României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, își arăta izvorul tocmai în perseverența și curajul — recunoscute pe plan mondial — cu care țara noastră a militat pentru ca toate statele, indiferent de mărimea, puterea lor militară și economică sau sistemul lor social, să respecte cu scrupu-

lozitate angajamentul și semnătura față de Carta Națiunilor Unite.

Sesiunii jubiliare i se supune în acest sens o Declarație solemnă de reafirmare a încrederii statelor în viabilitatea principiilor Cartei O.N.U., o Declarație privind strategia și metodele dezvoltării o dată cu lansarea celui de-al doilea deceniu al O.N.U. pentru dezvoltare, o Declarație cu privire la principiile relațiilor prietenești și cooperarea între state, precum și un program de acțiune pentru lichidarea ultimelor vestigii ale colonialismului.

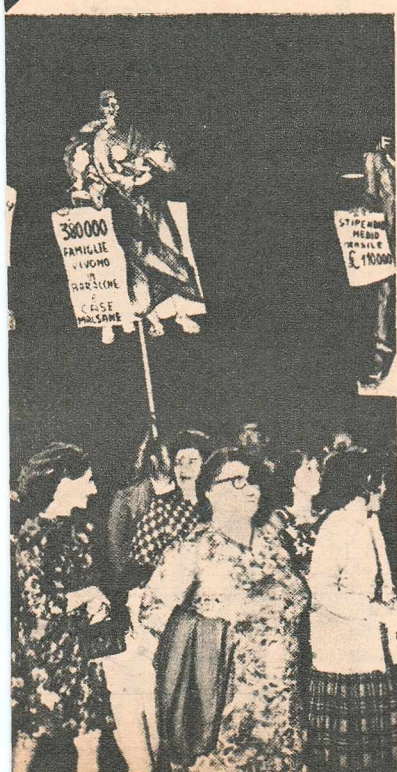
Potrivit inițiativei României, sesiunea dezbate problema consecințelor economico-sociale ale cursei înarmărilor și a efectelor ei profund dăunătoare asupra păcii și securității. De fapt, această cursă scelerată în care statele — în special marile puteri — au ajuns să cheltuiască colosala sumă de 200 de miliarde dolari anual alimentează politica de forță și de amenințare cu forța, cu întreaga ei recuzită istorică — rivalitatea pentru hegemonie, sfere de influență, echilibru de forțe, pacte militare, manevre pe teritorii străine și amestec în treburile interne ale altor state. Recent, McNamara, care a fost mulți ani ministrul apărării al S.U.A., declara, ca președinte al Băncii Mondiale, că cheltuirea pentru înarmări a unei sume de 20 de ori mai mare decât cea pentru ajutorul pentru dezvoltare constituie «semnul unei nebunii incurabile». Într-adevăr, cu greu se va putea vorbi de un al doilea «Deceniu al dezvoltării» care să nu repete trista performanță a primului, atîta timp cît efortul principal al puterilor nucleare este angajat în cursa înarmărilor.

Contactele și discuțiile prilejuite de prezența la sesiunea jubiliară a conducătorilor de state sînt menite să marcheze un moment important în istoria Națiunilor Unite, contribuind la sporirea rolului și eficacității organizației în asigurarea păcii și securității internaționale și în promovarea progresului tuturor națiunilor.

supra veniturilor mici, sînt sporite substanțial impozitele indirecte, care lovesc în primul rînd în masa consumatorilor. Pen-
sile sînt majorate cu sume înfime — 50
enți — ajungînd la 15,50 dolari australieni
e săptămîină, în timp ce salariul mediu pe
ceeași perioadă de timp este de 78 dolari.
este un fapt care stîrnește nemulțumiri și
cercurile liberale. «Alte țări au rezolvat
problema bătrînilor și a invalizilor fără ca
economia lor să fi dat faliment — scrie
anberra Times. De ce nu face acest lucru și
ogata Australie?»

I. VIANU

emonstrație a locuitorilor Romei pen-
condiții mai bune de locuit.



TOKYO

CONFERINȚA PARTIDULUI LIBERAL-DEMOCRAT

Corespondență specială
de la Florea ȚIUU

Convocată pentru 29 octombrie, cu scopul exclusiv de a alege pe noul președinte al partidului, conferința partidului liberal-democrat (P.L.D.) de guvernămînt este așteptată cu interes deosebit, deoarece viitorul președinte va deveni automat și prim-ministru în guvernul japonez. Ea va clarifica, totodată, direcțiile de regrupare a celor 14 fracțiuni din sinul partidului, între care se dă, de regulă, o luptă foarte ascutită pentru ocuparea posturilor de conducere.

PE DE O PARTE...

O veste fantastică n-a făcut înconjurul lumii, așa cum ar fi trebuit. Eu am găsit-o într-o pădure de știri ca pe o ferigă umilă — cînd ea, la drept vorbind, e unul din cele mai mustoase fructe crescute vreodată pe acel «pom veșnic verde al vieții», cum zice în chip neuitat poetul.

La Manila, în penitenciarul Muntinlupa, s-au răscolat condamnații la moarte. Ca și naufragiații despre care v-am relatat în luna trecută, condamnații la moarte filipinezi n-au mai suportat înconfortul. Fuseseră îngrămădiți 209 oameni în două dormitoare cu o capacitate maximă de 70 locuri. În 8 zile, s-au revoltat de 3 ori. Prima oară condamnații la moarte au omorît doar doi condamnați la moarte. A doua oară situația a evoluat: au pus mîna pe scaune, pe picioarele paturilor, și-au rostuit cuțite din furculițe și linguri și s-au împărțit în două clanuri — de parcă ar fi avut în fața lor o viață întreagă cu un mare viitor. Încăierarea a durat jumătate de oră și a numărat la «the end» 4 morți și 26 de răniți. A treia

Pînă la ora actuală, cu aproape două săptămîni înainte de convenție, întreaga presă japoneză consideră drept sigură re alegerea lui Eisaku Sato. Elementul hotărîtor pe care se bazează previziunea presei, și în general a politicienilor niponi cu care am stat de vorbă, este asigurarea dată lui Sato de către Shigesaburo Maeo, liderul celei de-a doua fracțiuni din partid, că va coopera cu el, cu condiția ca programul de viitor al guvernului să țină seama de opiniile sale în problemele politice majore. După această întrunire, Sato a declarat că este dispus să solicite partidului un al patrulea mandat pentru postul de președinte, întrucît consideră neșeser să rămîină încă doi ani în fruntea cabinetului ca să «rezolve pînă la capăt» probleme politice importante ca retrocedarea efectivă a Okinawei și realizarea stabilității guvernului în această perioadă cînd se pun bazele unei noi politici nipone pentru deceniul abia început.

Pînă acum, pe lista candidaților ce i se opun lui Sato a fost înscris numai Takeo

Miki, fost ministru de externe în cabinetul precedent și liderul celei de-a treia mari fracțiuni din P.L.D. Potrivit uzanțelor, Miki i-a făcut o vizită lui Sato pentru a-l informa oficial despre intenția sa de a candida, ca și acum doi ani, la postul de președinte al P.L.D., motivîndu-și hotărîrea cu argumentul că partidul are nevoie de o renovare totală, iar țara va trebui să facă față schimbărilor politice din următorii zece ani.

Takeo Miki nu candidează numai pentru viitorul post de președinte al P.L.D., el dorește, totodată, să-și asigure o poziție favorabilă pentru ceea ce este denumit aici «perioada post-Sato». El va avea de înfruntat alți trei candidați la conducerea partidului — după ce actualul prim-ministru se va retrage din viața politică — și anume pe Maeo, Fukuda și Tanaka, secretar general al partidului.

Deocamdată, viața politică se concentrează aproape exclusiv asupra viitoarei conferințe. Pînă atunci, numeroase probleme politice și diplomatice rămîn în suspensie.

cronica de trei secunde

oară a fost realmente lată: condamnații la moarte au ucis cu bare de fier adevărate trei necondamnați la moarte care le aduceau masa de prînz. Gardienii și poliția au intervenit hotărît și au omorît 10 răscolai. Un alt condamnat la moarte a fost grav rănit în luptă și, situația lui — ca să fiu sincer — mi se pare cea mai ciudată...

Evitînd comentariile fastuoase care decurg din această nouă etapă a vieții și activității condamnaților la moarte — etapă elocventă pentru rapidă dispariție, prin prisma confortului, a graniței dintre condamnați și necondamnați — voi preciza doar de ce s-au întimplat toate acestea: toate acestea s-au întimplat pentru că președintele Filipinelor a hotărît să amîne toate execuțiile capitale pînă cînd Parlamentul va decide asupra unui proiect care prevede abolirea pedepsei cu moartea.

...ȘI PE DE ALTĂ PARTE

Pe de altă parte și în același timp — pentru a nu ne pierde șirul ideilor — să semnăm

că, în Franța, harnicele, virtuosele, talentatele, exemplarele albine își fac de cap ca orice monștri:

domnul Emile Laborgne, 68 de ani, a fost înțepat în timp ce lua prînzul. El a încercat să alunge albina cu șervetul, dar a murit în cîteva secunde;

doamna Stein, tot 68 de ani, a fost înțepată pe cînd se plimba prin grădină, și a sucombat în cîteva minute;

pe o șosea, o albină inoportunează un șofer care pierde controlul mașinii și se ciocnește cu alte 3 mașini; două persoane ușor rănite; într-un orașel, pompierii sînt chemați de poliție pentru a alunga sutele de himenoptere — că altfel nu le mai pot zice — care se cuibăriseră pe acoperișul comisariatului.

...Iar dumneavoastră îmi tot vorbiți de «Păsările» lui Hitchcock! Care păsări? Și, mai ales, care albine?

Radu COSAȘU



**Cooperația meșteșugărească din
jud. Sibiu, prin unitățile sale, vă
oferă produse elegante, dura-
bile și moderne:**

- confecții pentru femei, băr-
bați și copii
- articole din piele
- marochinărie
- tricotaje etc.,

**precum și un bogat sortiment
de produse de artă populară și
artizanat din zona Sibiului.**



FLACĂRA-ALBUM

Pe Raquel Welch, văzută de noi în «Luana» și «Călătorie fantastică», o reîntîlnim acum în «100 de carabine». Iată-o aici împreună cu Dean Martin, șeriful cu un glas minunat, actorul unic, din «Rio Bravo».

